

ALBINA

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU, P. Gârboviceanu, G. Coșbuc, Gen. P. V. Năsturel,
Gh. Adamescu, I. Otescu, P. Dulfu, V. S. Moga, N. Nicolaescu,
Gr. Teodossiu, C. C. Pop.-Tașcă

Abonamentul în țară pe an . . . lei 5 Abonam. în străinătate pe an 8 lei
 6 luni 3 Un număr 15 bani
Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
Manuscrisele nepublicate se ard

Redacțiunea își rezervă dreptul ca, din articolele ce nu se vor putea publică în întregime, să dea numai extrase sau rezumate.

SUMARUL:

Serbările dela Iași: Sosirea familiei regale. — Prânzul de gală. — Cuvântarea M. S. Regelui. — Vizitarea bisericilor. — Prânzul în onoarea trimișilor împărătești. — Aniversarea Universității. — Desvălirea statuei lui Kogălniceanu. — Deschiderea cursurilor universitare. — Darul M. S. Regelui. — Alte serbări. — Plecarea Suveranilor. — (*Cu 11 ilustrațiuni: Mitropolia din Iași. — Biserica Sf. Nicolae. — Teatrul Național din Iași. — Academia Mihăileană. — Vechea Universitate. — Școala Normală din Iași. — Statua lui M. Kogălniceanu. — Portretul lui M. Kogălniceanu. — Un manuscris al lui M. Kogălniceanu. — Universitatea din Iași. — Piața Unirii din Iași.*)

I. Dragoslav, Povestea Zambilei. (Sfârșit).
Starea agricolă a României la finele lui Septemvrie.
Informațiuni.

PAGINA COPIILOR :

N., Dascăl de căini. (*Cu 6 ilustrațiuni.*)

ACTIVITATEA SOCIALĂ A PREOȚILOR ȘI INVĂȚĂTORILOR:

Pr. I. C. Beldie, Din monografia comunei Jorești. (Urmare).
Z. Georgescu, Raport asupra expoziției de țesături dela Cassa Școalelor. (Sfârșit).
Idraj, Serbarea sfârșitului de an din comuna Dragna-de-Sus.
Reparația bisericii din Telega (Proces-verbal).
Cronica: Cereuri culturale. — Mulțumiri.

SERBĂRILE DELA IAȘI

Sosirea familiei Regale la Iași. — Prânzul de gală. —
Cuvântarea M. S. Regelui

În zilele de 25—30 Septembrie, orașul Iași a fost în sărbătoare. Cu ocazia împlinirii a 50 de ani de când s'a înființat universitatea locală, s'au făcut serbări mari, la a căror strălucire a contribuit participarea familiei Regale.

Publicăm în acest No. o dare de seamă amănunțită, după „Monitorul Oficial”, după diferite ziare și după informațiile noastre particulare. Dăm asemenea un însemnat număr de ilustrațiuni.

În ziua de 25 Septembrie la orele 4,30, trenul Regal sosi la Iași. Împrejurimile gării și toate clădirile erau acoperite de populațiunea mărginașă îmbrăcată în haine de sărbătoare. La intrarea trenului în gară izbucniră nesfârșite și entuziaste urale și se cântă imnul național.

Pe peronul gării, ticsit de lume, așteptă:

O companie de onoare din regimentul 13 Ștefan-cel-Mare, cu muzică și drapel; d. primar al orașului cu întreg consiliul comunal, care offeră tradiționala pâine și sare M. S. Regelui, urându-I bună sosire; d-nii membri ai misiunilor străine trimise de M. S. Țarul tuturor Rusiilor și M. S. Impăratul Austro-Ungariei spre a saluta din partea-Le pe M. S. Regele.

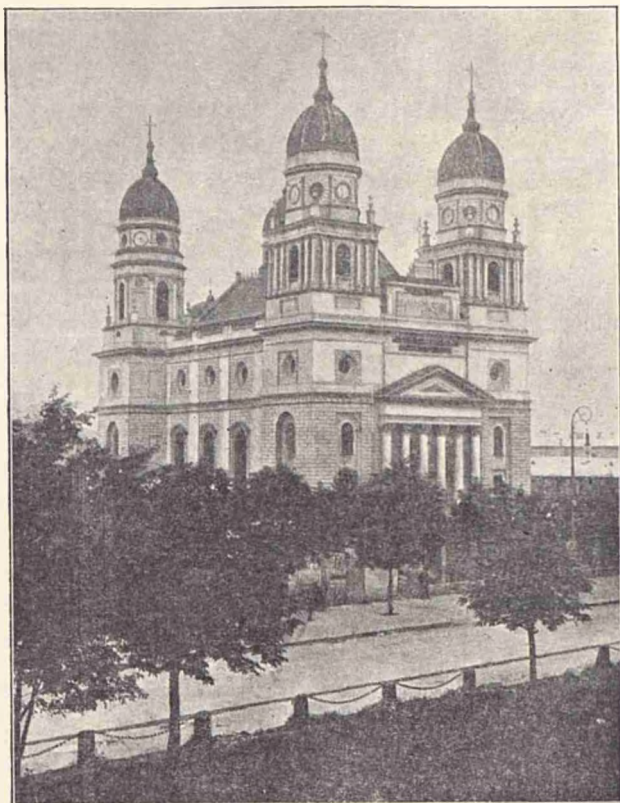
Erau asemenea de față:

D. președinte al consiliului cu toți miniștrii; d-nii senatori și deputați; d. general comandant al corpului IV de armată cu ofițerii prezenți în garnizonă; d-nii consuli străini; delegații străini ai universităților veniți să asiste la jubileul universității din Iași; profesorii universitari, membrii Curții de apel și tribunal, șefii confesiunilor străine, toți foștii miniștri, senatori, deputați, primari; consiliul județean reprezentanții învățământului secundar și primar, delegațiunile studenților universitari și străini, toată elita societății ieșene, împreună cu numeroase doamne.

Multe și frumoase buchete de flori au fost prezintate M. S. Reginei și AA. LL. RR. Principeselor Maria și Elisabeta de către doamne.

După ce MM. LL. Regele și Regina au vorbit cu deosebită bunăvoință cu cea mai mare parte din persoanele prezente, S'au urcat dimpreună cu Altețele Lor Regale în trăsură, înhămate cu patru cai și escortate de un escadron din regimentul de escortă regală.

La Mitropolie, Suveranul M. S. Regina și membrii Familiei Regale au fost întâmpinați cu Crucea și Evanghelia de către I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei și Sucevei încon-

Mitropolia din Iași

jurat de arhieriei, vicarii Sf. Mitropolii ai Ungro-Valahiei și Moldovei și P. S. Sa Episcopul de Buzău.

Corul mitropolitan a salutat intrarea perechei Regale cu un frumos imn religios. Slujba s'a oficiat de către I. P. S. Sa Mitropolitul, care după terminarea ei a condus pe Majestățile Lor până la ieșirea din biserică.

La orele 8 seara s'a servit la Palat prânzul, la care au avut onoare a fi invitate multe persoane.

Primarul ceru voie M. S. Regelui a-I aduce omagiile de adâncă recunoștință a cetățenilor ieșeni.

După care M. S. Regele adresându-Se primarului orașului, a rostit următoarea cuvântare:

*„Cuvântarea d-voastră așa de bine simțită și măgulitoare
„pentru Mine, găsește un răsunet recunoscător în inima Mea.*

„Suntem fericiți că am putut veni din nou în scumpa
„Noastră a doua capitală care Ne-a primit și astădată cu bra-
„tele deschise.

„Adânc mișcat de caldă și strălucită întâmpinare, mulțu-
„mim din fundul inimei pentru dragostea ce leșenii Ne arată
„în toate împrejurările.

„Doresc ca Iașii să fie nu numai un focar al științei, dar
„să se poată folosi și de avântul neașteptat pe care fara l-a
„luat în cursul unei jumătăți de veac.

„Această dezvoltare însemnată, se datorește în mare parte
„Unirii Principatelor din care a răsărit Regatul.

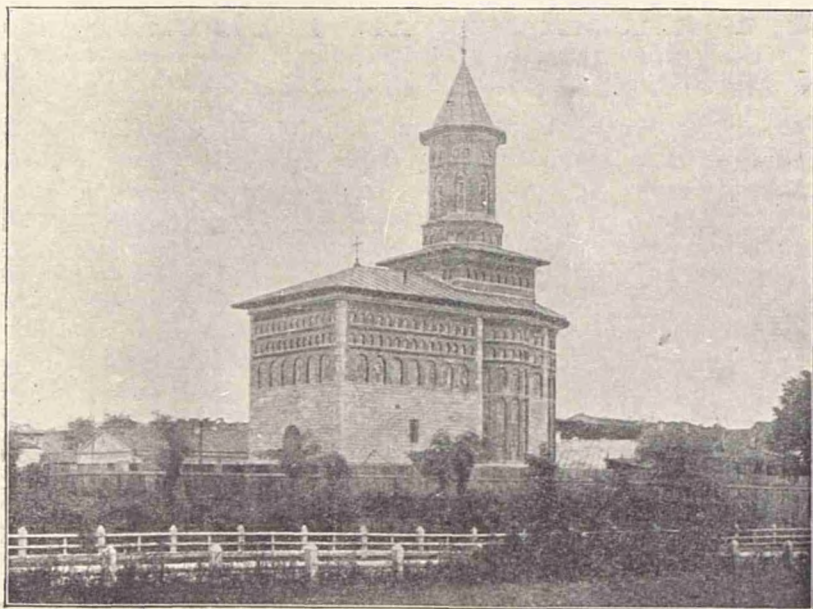
„Vechiul Scaun Domnesc al Moldovei a făcut în privința
„aceasta jertfe simțitoare și merită primurmărire cea mai vie re-
„cunoștință pentru abnegația sa, arătată în momente așa de
„hotărîtoare pentru viitorul României; nu se va uita cât de
„mult Iașii au contribuit la mîrirea Patriei.

„Insuștețit de aceste simțiminte și cu urările cele mai calde
„pentru acest frumos oraș, ridic paharul Meu în sănătatea
„iubiților mei leșeni.“

Seara a avut loc o frumoasă retragere cu torțe.

Vizitarea Bisericii. — Prânzul în onoarea trimișilor împărătești

Luni, 26 Septemvrie, la orele 11 dimineața, MM. LL.
Regele și Regina, urmați de Suite și precedați de d-nii pri-

Biserica Sf. Nicolae

mar al orașului și prefect al poliției, au vizitat Locașurile
Sfinte din Iași.

La biserica Trei Erarhi, Maiestățile Lor au fost întâmpinate de d. ministru C. C. Arion, I. P. S. S. Mitropolitul-Moldovei și Sucevei. I. P. S. S. Episcopul de Buzău, P. S. S. L. Arhierii Vicari ai Sfințelor Mitropolii a Ungro-Vlahiei și Moldovei.

Maiestățile Lor vizitară în urmă biserica Sf. Nicolae, ce se păstrează tot ca monument istoric și merse apoi urmați de toate persoanele ce îi însoțeau, la Mitropolie.

La ora 1 după amiază Maiestățile Lor S'au reîntors la reședința Regală, unde avu loc un dejun în onoarea delegaților Universităților străine, veniți să asiste la jubileul de 50 ani al Universității de Iași.

La orele 4 și 30 minute, după amiază, Maiestățile Lor, însoțiți de AA. LL. RR. Principii Moștenitori ai României, Principele Carol, Prințesa Elisabeta și urmați de suitele Lor, au vizitat expoziția societății Viticole.

La 5 și jum., în aula universității, s'au adunat întreg corpul profesorilor locali, cât și toți delegații, față fiind și d. ministru al cultelor Arion. D. Rector a comunicat programul serbărilor, după care a urmat o foarte interesantă conferință a d-lui N. Iorga.

D. Iorga a dezvoltat o conferință în limba franceză și germană, fiecare pasaj exprimat în franțuzește, repetat apoi în nemțește, spre a fi înțeles de toți profesorii străini delegați.

La orele 8 seara, s'a dat la cartierul Maiestăților Lor, un prânz de gală, în onoarea trimișilor M. S. Impăratului Austriei, Rege al Ungariei și M. S. Impăratului Rusiei.

În timpul prânzului, M. S. Regele, ridicând paharul Său, a pronunțat următorul toast:

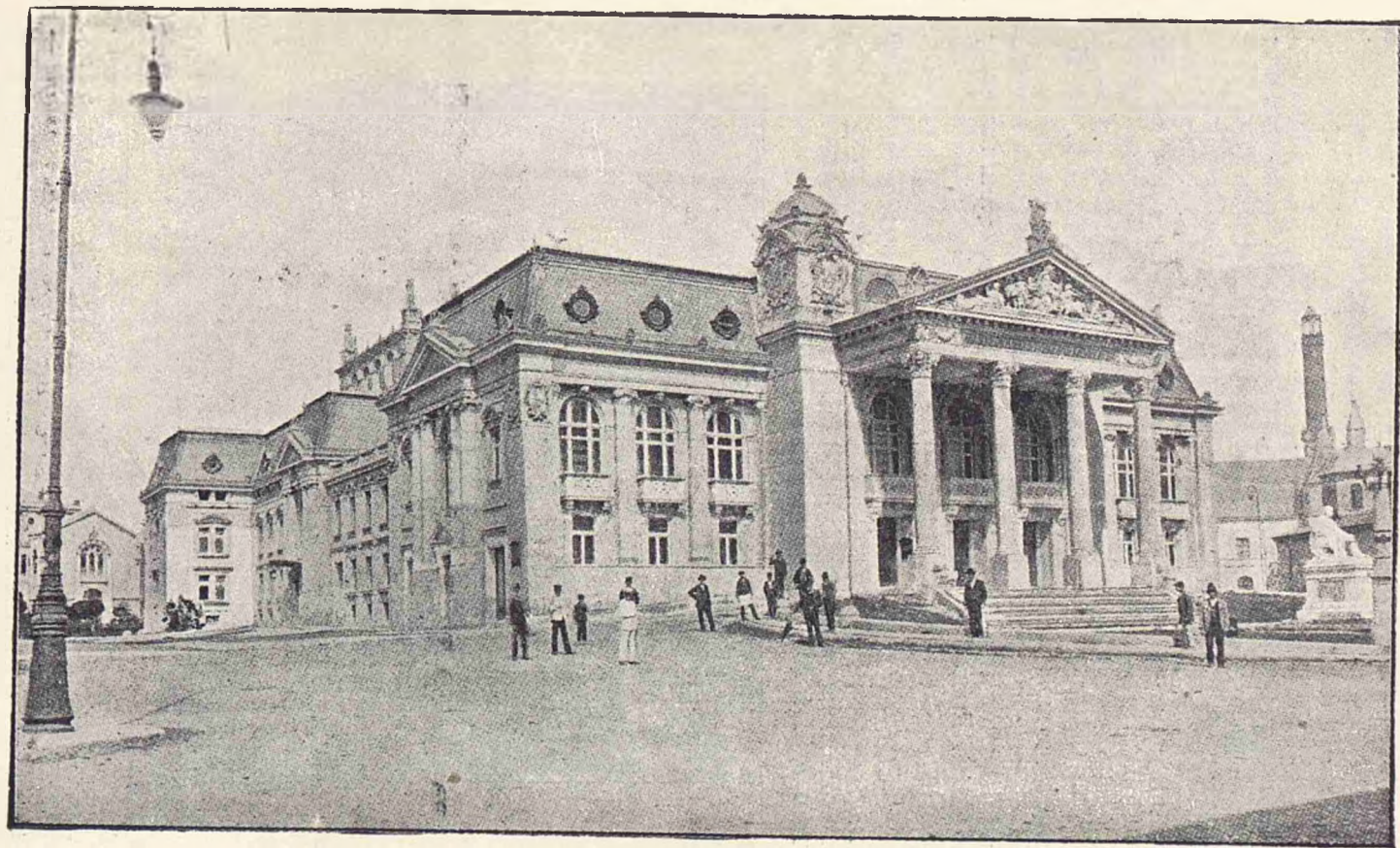
„Indeplinesc o datorie scumpă inimii Mele, ridicând paharul Meu în sănătatea Maiestăților Lor Impăratului Francisc Iosef și a Impăratului Nicolae, cari au binevoit a Mă saluta cu prilejul șederii Mele în Iași prin Trimși speciali. Exprim Maiestăților Lor adânca Mea recunoștință pentru această grațioasă atențiune, care Mă mișcă viu și fac urările cele mai călduroase pentru fericirea Lor și prosperitatea Imperiilor Lor, cu cari suntem legați printr'o strânsă prietenie.

„În sănătatea Maiestății Sale Impăratului Austriei, Rege al Ungariei și în sănătatea Maiestății Sale Impăratului tuturor Rusiilor“.

Aceste cuvinte ale M. S. Regelui au fost urmate de urale prelungite.

Aniversarea Universității

Marti, 27 Septembrie, orele 10¹/₂, dimineața, a avut loc sub președinția M. S. Regelui, în sala Teatrului Național, solemnitatea pentru aniversarea de 50 ani dela înființarea Universității.

Teatrul Național din Iași.

La sosire, Maeiestăților Lor au fost primite de d. președinte al consiliului, d-ului miniștri, d. primar al Iașului și rectorul universității.

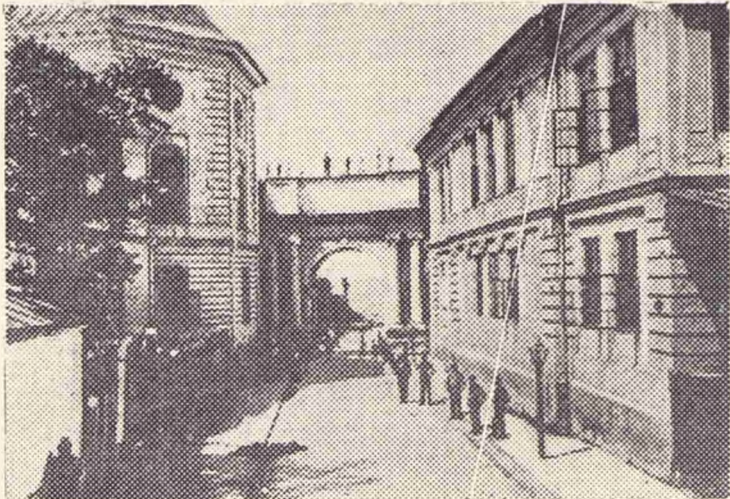
M. S. Regele, AA. LL. RR. Principii Ferdinand și Carol fură conduși în sala de spectacol și luată loc pe scenă; iar M. S. Regina, AA. LL. RR. Principesele Maria și Elisabeta, însoțite de d-nele de onoare, au luat loc în loja Regală. Intrarea Suveranilor în sală fu salutată, în sunetul imnului național, prin călduroase urale și frenetice aplause — îndelung — repetate.

Pe scenă se aflau și delegații universităților străine.

În lojă asistau și misiunile trimise de MM. LL. Împăratul Francisc Iosef și M. S. Țarul Nicolae II.

Serbarea a început prin executarea, de către orchestra ministerului instrucției publice, a unei compozițiuni naționale a lui G. Enescu, și după ce corul mitropolitan a cântat, M. S. Regele a rostit următoarea cuvântare:

„Cu cea mai vie bucurie urez bună venire învățaților noștri oaspeți, cari ne-au făcut marea cinste de a veni spre a sărbători cu noi întâitul jubileu al tinerei noastre Universități din Iași. Mulțumirea îmi este cu atât mai mare că Mă gădesc

Academia Mihăileană

„în mijlocul iubiților Mei Ieșeni și că pot presida la o serbare de așa mare însemnătate pentru dezvoltarea culturală a României.

„Intemeiată acum 50 de ani de către Principele Alexandru Ioan Cuza, după inițiativa marelui său ministru Mihail Kogălniceanu -- a cărui neștearsă amintire se va slăvi mâine -- această Universitate a fost primul rod binecuvântat al Unirii

„Principatelor dunărene, cea dintâi manifestare a redeşeptării
 „intelectuale și naționale, mult timp dorită și împiedicată. Ea
 „s'a ridicat pe ruinele Academiei Mihăilene, unde cuvântul în-
 „sfăcărat al lui Kogălniceanu răsunase deja, aruncând semânța
 „cea mântuitoare și vestind timpurile mai bune ce erau să so-
 „sească. În cursul său de istoria națională, însușit de un adânc
 „patriotism, Kogălniceanu vorbește nu ca un Moldovan, ci ca un
 „Român care pătrunde viitorul și-l pregătește. Dar această în-
 „drăsneală prematură provoacă o nemiloasă reacțiune: voinicul
 „luptător o plătește cu surghiunul, iar Academia Mihăileană
 „este închisă.

„Nu trecu mult timp însă și Kogălniceanu, ajuns sfetnicul
 „ascultat al unui Domnitor patriot, avu fericirea de a putea atinge
 „țelul urmărit fără preget în tot timpul tinereții sale, adică de
 „a deschide larg ușile acestei Universități și de a da sufletului
 „romănesc hrana intelectuală care trebuia să-l învioreze și să-l
 „regenereze

Vechea Universitate

„Din acest moment înălțător și sub impulsivitatea unor pro-
 „fesori cu iubire de țară, conștiința națională începuse a relua
 „cunoștință de ea însăși, iar calea propășirii se deschise largă
 „în toate direcțiunile și pentru toate treptele sociale.

„Luând contact cu știința și civilizația, am putut să ne

„asimilăm, pe încetul, progresele dobândite de celelalte popoare, să ne apropiem de ele și să ieșim din izolarea și întunecimea în care trăisem. Acesta este nemăsuratul folos ce l-am căpătat prin întemeierea ambelor noastre Universități, ele ne-au învățat a cunoaște condițiunile neapărate ale adevăratei culturi și ale adevăratei măririi a unei țări, adică munca stăruitoare care îmbogățește, instrucțiunea sănătoasă, care lărgeste judecata și educațiunea morală, care alcătuește caractere tari și asigură buna ordine socială.

„Universitatea este deci cheia de boltă a clădirii Statului, menită a întinde câmpul cunoștințelor folositoare, al adevărului și al frumosului, și — ca un focar puternic — a lumina mințile și a încălzi inimile spre a le îndruma pe căile rodnice și moralizatoare ale muncii aprigi, închinându-le binelui obștesc.

„Iată, d-lor profesori, programul și domeniul vostru de acțiune; el coprinde nu mai puțin ca întregul viitor al Patriei, și arest șapte cută să-vă dea, împreună cu mândria falnicei voastre chemări și simțul marelui răspunderi ce apasă asupra conștiinței domniilor-voastre.

„Dați-Mi voie să vă reamintesc una din frumoasele învățături ce le dadea bătrânul Voevód Neagoe Basarab fiului său; ea vă va arăta această răspundere sub o formă și mai mișcătoare:

„Mintea stă în trupul omului drept ca steagul în mijlocul răsboiului și toată oastea caută la steag. Și până stă steagul în răsboiu, nu se cheamă acel răsboiu biruit; măcar de are și năvală grea spre sine, ei tot caută steagului și se adună împrejurul lui. Iar dacă steagul cade, atunci toate oștile se risipesc și nu se știe unul cu altul cum fac și încotro merg“.

„Acest steag, de care atârnă viitorul nostru, îl țineți în mâinile voastre; sub cutele lui aleargă o tinerime doritoare de izbândzi. Dea Domnul ca să stea tot sus, pe calea mântuirii și preamăririi neamului și să se vadă de departe pentru cinstea și înălțarea scumpei noastre Români.

„Aceasta este cea mai adâncă, cea mai mare dorință a inimei Mele“.

Cuvântarea M. S. Regelui fu des intreruptă prin șgomoase aplauze, iar ultimele cuvinte fură acoperite de neșfârșite urale ale publicului, care, ridicat în picioare, aclamă pe Suveran.

D-l Const. Arion, ministrul instrucțiunii publice, rostește următorul discurs:

Universitatea întemeiată sub cel din urmă Domn al țării, Domnul Unirii, sărbătorește azi cincizeci de ani de existență sub cel dintâiu Rege, Regele independenței și al Măririi noastre Naționale.

Serbarea de astăzi trebuie să-și găsească un răsunset în inima oricărui Român, căci pe pământul românesc ea este cea mai mare solemnitate ce a avut-o până acum ideea, eugetarea, sentimentul național, care-și găsesse expresiunea lor cea mai înaltă în studiile Universitare.

Universitatea reprezintă unul din acele interese permanente ale țării, la care toate guvernele și toate partidele aduc prinusul muncii lor, fericite când acea muncă dă roade prielnice.

Crearea Universității a doua zi de Unire eră și dânsa un semn al timpurilor, al năzuinților cari încălzeau atuncea toate inimile. Fără o cultură superioară, scopul chiar al Unirii ar fi fost zădărnice. Cum s'ar fi putut naște altfel o Românie care nu numai să se impună atențiunii europene civilizate, dar care să dobândească un rol în civilizațiunea europeană? De aci se vede menirea cea mare a primei Universități române; Universitate a Unirii, ea trebuia să consacre prin cultura științei aspirațiunile la o viață modernă a unei întregi națiuni.

Negreșit începuturile au fost modeste; de-abia licărea o lumină universitară cu un număr insuficient de profesori și cu un număr și mai insuficient de elevi.

Dar cu cât trebuințele chiar de Stat modern urmau să fie satisfăcute de oameni mai bine pregătiți, studiile superioare devin din ce în ce mai indispensabile și setea de știință crește.

Repede s'au realizat progrese mar și facultățile noastre au răspândit peste țara întregă oameni, cari îi aduceau servicii destoinice: juriconsulți, medici, ingineri, profesori, cari înălțând funcțiunea lor, înălțau și nivelul general al culturii din țară.

Dar, nu atât în răspândirea de diplome și de grade stă rolul unei Universități. Universitatea reprezintă creerul unei națiuni. Munca ei cerebrală trebuie să îmbrățișeze tot domeniul eugetării și al ideii și cât în acest domeniu se va ridica mai sus, cu atât lumina pe care o va răspândi va merge mai departe.

Pe culmea munților privirea se pierde în orizontul nemărginit, pe culmea gândirii mintea se pierde în infinitul științei.

În această direcțiune trebuie să lucreze Universitățile noastre. Lor le este dat să facă legătura puternică într'o civilizațiune născândă ea a noastră, cu civilizațiunile vechi și puternice ale occidentului. Știința este astăzi una din bazele solidarității omenești.

Ce vom zice dacă din acest punct de vedere vom privi cei 50 de ani de existență ai Universității din Iași?

Sunt două măsuri: una a aspirațiilor noastre; celaltă a posibilităților.

Cu cea d'întăiu noi nu putem, nu trebuie să măsurăm realitățile vieții. Fatal ea le întrece, căci aspirațiile tind către un ideal, care rareori se poate întrupa pe pământ.

Dacă însă activitatea Universității din Iași o vom măsura cu măsura posibilității, noi trebuie să fim mulțumiți, noi trebuie să fim mândri. Cu mândrie ne reamintim că în domeniul științei profesorul Cobălcescu, descoperi savanților colțul de pământ, care-i era scump, țara lui, și alcătui cu atâta pricepere descrierea geologică a Carpaților care a rămas clasică. El a creat știința pământului țării noastre în geologie și geografie și toți acei cari i-au urmat se pot și astăzi cu folos inspira dela dânsul.

În domeniul literelor cine nu-și aduce aminte cu venerațiune de numele lui Conta? În studiile sale de filosofie el a provocat admirațiunea tuturor cugetătorilor. Filosoful Francez Bornier îl numește unul din cugetătorii cei mai profunzi ai omenirii. Filosoful German Büchner, autorul „Forței și Materiei“ are pentru dânsul cuvinte de mare laudă.

Ei nu mai sunt, dar câtă amintire pioasă li se cuvine!

Ei au desprins primele raze de glorie pentru a le revărsa asupra Universității.

Ceeace face intensitatea vieții științifice, este lupta de idei. Grație acestei lupte se creează în Universități doctrine, cari ajung să se impună ca adevăr.

Până ese la lumină adevărul trebuie cernut prin mințile celor cari știu, a acelor cari vor să știe. Aceasta nu se face fără greutate, fără obstacole de tot felul.

Aci la Iași a fost o luptă de idei interesantă, mai mult decât oricare alta, aceea a readucerii limbei noastre la expresiunile, la formele cari se adaptau mai bine minței și sufletului neamului nostru.

Limba este un instrument pentru gândire. Pe un instrument falsificat nu poți exprima bine nici ideea, nici emoțiunea. O limbă stricată poate strică cugetarea; exagerată și pretențioasă ea poate exagera fără rost ideea. Rupându-se firul adevărat al tradițiunii, cum era pericol să se rupă, se strică admirabila armonie, care există între toți cari vorbesc limba românească.

De aci dela Iași, dela cugetarea limpede, dela iubirea ce eră cu adevărat românească, consacrat de viața seculară a neamului nostru, a pornit adevărul, a pornit îndreptarea cea sănătoasă. Din tufșurile întunecoase în cari rătăcia limba noastră ea a fost readusă în calea largă a vieții naționale! Și nu este o mică glorie pentru Universitatea din Iași că a scânteiat la o catedra a ei mintea senină și luminoasă a profesorului Titu Maiorescu.

În altă direcțiune cum s'ar putea trece cu vederea studiile conștiințioase și savante asupra petrolului ale profesorului Poni?

El a zis ultimul cuvânt al științei în această privință și a făcut cunoscut străinătății petrolul român, cu marile lui calități. Nu puțin a putut contribui la dezvoltarea tot crescândă a mării noastre industrii. Îndoit serviciu adus țării pe teren cultural, pe teren industrial.

Timpul pe care nici știința, nici geniul nu-l pot ține în loc, timpul pe care munca pare că-l precipită și mai repede, a făcut să înceteze activitatea Universitară și a profesorului Maiorescu și a profesorului Poni, nimic însă nu-i poate desprinde de mintea Universității din Iași, nimic nu-i poate depărta din sufletul ei!

În domeniul istoriei, pe care savanții noștri încă tineri, o limpezese, o precizează, o transformă, în ce privește țara noastră, profesorul Xenopol, s'a înălțat către principiile generale ale filozofiei istorice și a scris cartea sa *Théorie de l'Histoire*, care i-a deschis drumul Institutului Franței și al cursurilor la Collège de France și Sorbona, unde pentru întâia oară a răsunat în atențiunea savanților Francezi vorba unui Român.

Aci în Iași s'a început și s'a continuat cu succes opera importantă a explicării codului civil Român, atât de asemănat, dar și atât de deosebit de Codul Napoleon.

Nu pot să nu zic un cuvânt și despre profesori mai tineri. Cu câtă satisfacțiune constat că revistele de științe, cele mai cu renume din străinătate, le sunt deschise. Numele lor stau acolo alături cu a celor mai de seamă celebriți Europeni și articolele lor sunt prețuite.

În chimie, în zoologie, în medicină, în matematici, în filologie, în știința care mai mult pătrunde, se adaptează vieții moderne, în electricitate, profesorii noștri produc o mișcare, care începe să fie bine cunoscută în străinătate.

Aceste lucrări săvârșite până astăzi sunt o garanție pentru viitor. Noi vom merge tot mai înainte și tot mai sus.

„Crescit eundo“, cu cât va păși mai mult în viață cu atât se va mări, cu atât să crească gloria Universității din Iași. Fie savanții ei cât de cunoscuți, cât de glorioși! Gloria savanților se varsă în patrimoniu național!

Nu poate fi altfel când ocrotirea și sprijinul, când pilda muncii ne vin de sus, când Majestatea Voastră a dat pentru instrucție fără să numere și asigurând României prin sabie neatâr-narea, i-a asigurat progresul cultural, răsplătind pe toate căile munca și meritul! Când alături de Majestatea Voastră stă M. S. Regina — a noastră — dar și Regina gândirii.

„Biruit-a gândul“ a zis vechiul cronicar Moldovean. Să biruiască gândul spre eterna mărire a patriei!

D-l *Iacob Negruzzi*, vorbește în numele Academiei române. Foarte mișcat și vădit impresionat, d. Negruzzi, fost profesor al universității din Iași, timp de 21 ani, începe prin a face un istoric

asupra acestei instituțiuni, enumerând pe foștii profesori între care Conta, Micle, Bărnauț, Strat și Gh. Mârzescu și arătând greutatea ce au fost întâmpinate dela înființare.

D. *profesor A. D. Xenopol* vorbește în limba franceză adresându-se delegațiunilor universităților străine, cărora le mulțumește pentru că au participat la serbările jubilară, relevând toate actele mari ale M. S. Regelui, cari au contribuit la ridicarea culturii românești până la nivelul în care se află astăzi.

D-l *Pangrati*, rectorul universității din București, arată însemnătatea serbării de azi și relevă faptul că România a câștigat un loc de frunte în ceea ce privește activitatea culturală.

Continuând, d-sa zice că universitatea din Iași a răspuns cu prisosință chemării ei, și termină exprimând în numele universității surori din capitală felicitări universității din Iași și sentimentele de recunoștință, devotament și statornicie Auguștilor Suverani și întregii dinastii.

În ținuta ceremonială *profesorul Waldeyer* delegatul universității din Berlin adresându-se Suveranului, reginei, familiei prințiare și colegilor universitari, aduce salutul de omagiu universității ieșene după care face descrierea etnografică a României, amintind apoi episoade istorice și lupta pentru independență.

Spune că progresul României se datorește instituțiilor noastre de cultură în care primează universitatea ieșană.

Adresându-se Suveranilor și Înalților oaspeți, delegatul universității din Viena, *profesorul Swoboda*, în roba ceremonială închină salutul de omagii pentru serbarea universitară de astăzi.

Deși tânără, universitate ieșeană se află la nivelul marilor instituții similare din Europa, având aceeași năzuință pentru știință și cultură. Acum, cu prilejul acestei serbări se poate vedea realitatea progresului ce l-a făcut țara românească, progres la care a colaborat în primul rând universitatea ieșană.

Adresându-se Suveranului în limba românească, d. *Saghin*, rectorul universității *Francisc-Iosephiane din Cernăuți*, citește pergamentul oficial al acestei universități, fiind asistat de doi studenți Bucovineni.

Prin această felicitare Academia din Cernăuți arată rolul principal ce l-a avut până astăzi universitatea noastră și puternica înrăurire patriotică și națională asupra generațiilor din urmă cari au trăit sub domnia M. S. Regelui Carol. Universitatea din Iași este o comemorare a marilor bărbați de stat ai României.

Delegatul universității parisiene d. de Martonne, adresându-se Suveranului și întregii familii regale, exprimă salutul cordial din partea colegilor săi din Paris și amintește faptul că între Franța și România există o veche și strânsă amicitie.

D-l *Iarnic*, cunoscutul filo-român din Praga, e primit cu ova-

ționi entuziaște. D-sa ia cuvântul în românește, enumerând greutățile îndurate de Români pentru cultivarea și păstrarea limbii. Face istoricul universității din Praga înființată în anul 1348, arată că această instituție e cea mai veche din centrul Europei relevă meritul universității din Iași și termină urând ca universitatea noastră să nu aducă folos numai țării românești, ci lumii întregi.

D-l *Agura* vorbește în numele universității din Sofia. Ca fost elev al universității din Iași, distinsul profesor relevă progresele realizate cu evidență, foloasele pe cari Bulgaria le are dela noi trimițând tinerii în universitățile noastre din Iași și București și termină urând ca aceste instituțiuni să fie și pe viitor focarul de lumină al tineretului din statele din Balcani.

D. *Friedwagner*, delegatul universității din Frankfurt a. M., adresându-se Regelui și întregii asistențe spune că nu aduce daruri din partea universității cărei aparține, dar că venind să exprime felicitări, poate comunica plăcuta veste că la acea universitate s'a înființat o catedră pentru studiarea limbii române.

Vorbind de vechea capitală a Moldovei și de instituția care își serbează astăzi jubileul de 50 de ani de existență, spune că Moldova a dat pildă Europei întregi de cultură și de patriotism.

Amintește de poezii mari ai țării, ca Alecsandri, Eminescu, și de marele bărbat de stat Mihail Cogălniceanu de care este legată cultura și strălucirea Iașului.

D. *Sextil Pușcariu* ia cuvântul în numele societății culturale din Bucovina și în numele profesorilor români din Cernăuți. D-sa relevă legăturile ce trebuiesc să existe între Românii din Bucovina și cei din regat, arată rolul universității din Iași în desvoltarea culturală dela noi și termină exprimând felicitări cu ocazia jubileului de 50 ani.

În numele facultății de litere și filozofie din București, d. *Iorga* arată marea misiune culturală și națională a universității din Iași și foloasele cunoașterii trecutului și sufletului poporului român.

Adresându-se Suveranilor, familiei princiare și corpului universitar, d. *Benedetto de Iuca* transmite felicitarea oficială a universității din Bologna, pe care o citește în limba italiană.

D-l *Ștefanelli* vorbește în numele societății culturale din Cernăuți, delegat s'o reprezintă la solemnitatea de astăzi, împreună cu d. dr. *Sextil Pușcariu*.

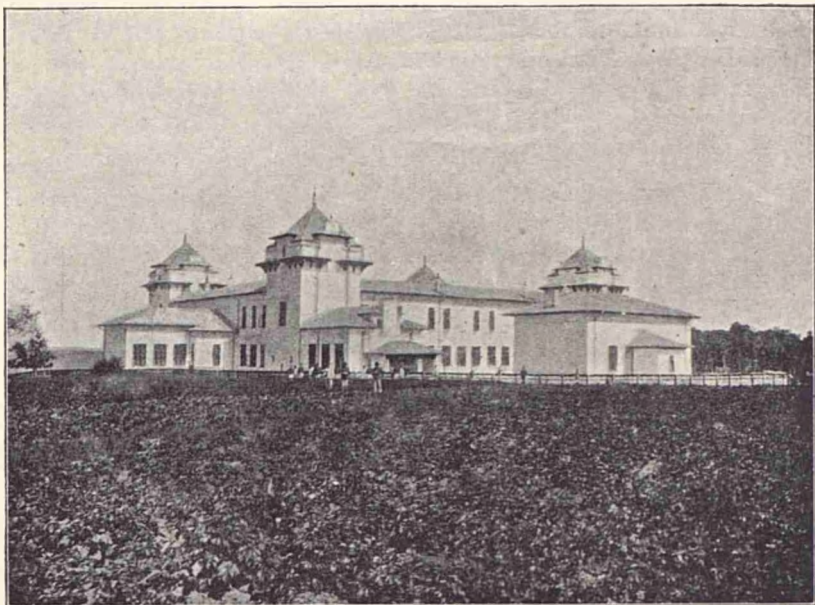
Cunoscutul jurist român d. *St. Longinescu*, ia cuvântul în numele facultății de drept dela universitatea din București.

D. *Dragomir Hurmuzescu* schițează câteva momente din trecutul universității din Iași, arătând rostul pe care l-a avut și-l are această universitate în mișcarea noastră culturală și națională.

D. *Ifrim* vorbește în numele studenților universitari, mărtu-

risind sentimentele de dragoste și devotament pe care le păstrează studențimea față de tron și dinastie.

La orele 4 și jum., M. S. Regele, însoțit de A. S. R. Principele Ferdinand, a vizitat școala normală de învățători „Vasile Lupu”.

Școala normală de învățători din Iași.

M. S. Regele și A. S. R. Principele au vizitat expoziția de fructe a școalei, atelierelor de lucru manual, admirând în special — sculpturile, muzeul de științe naturale, expoziția de desen, dormitoarele, sălile de studii, sala de mâncare și bucătăriile. Mergând în sala de serbări, elevii au cântat imnul și câteva cântece patriotice.

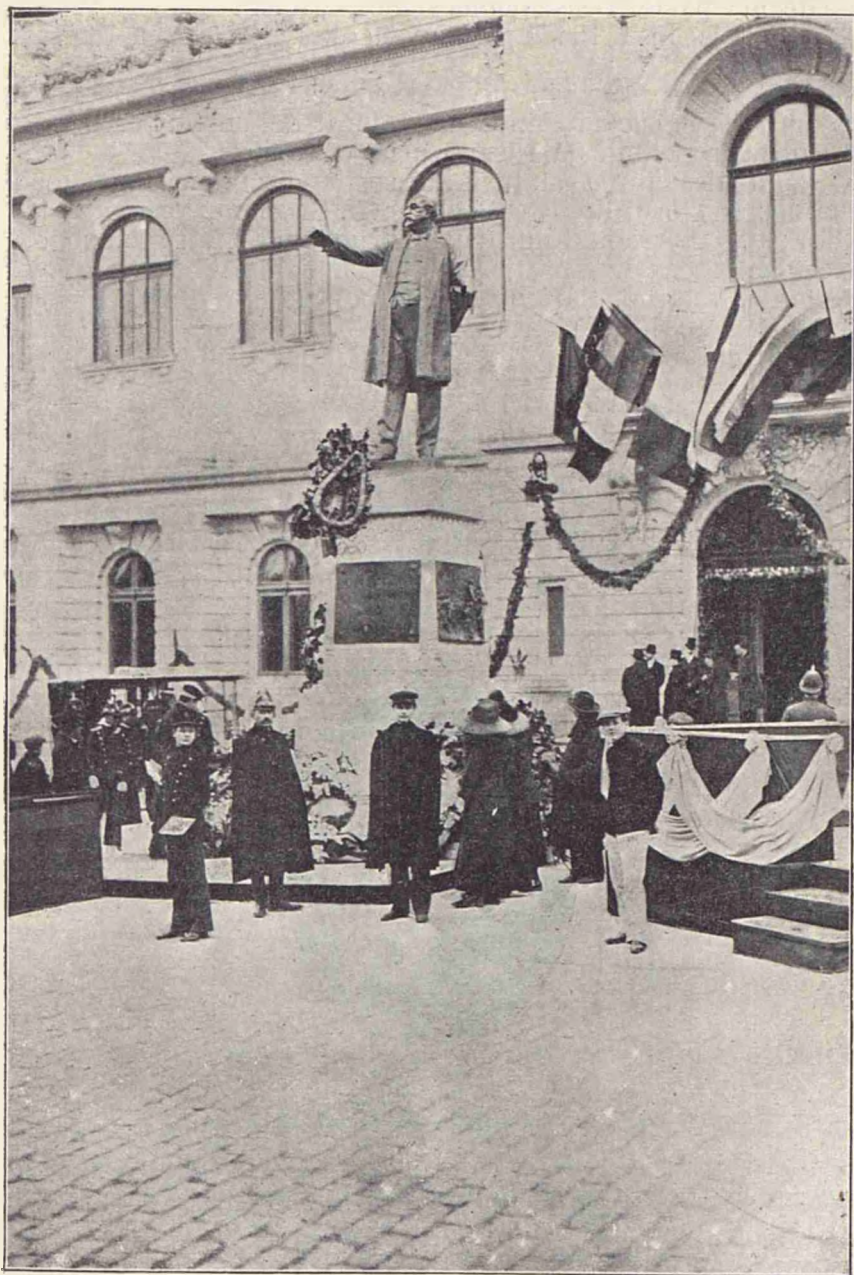
În sala de gimnastică o echipă de elevi au executat mișcări și lupte.

În curte toți elevii au executat diferite dansuri naționale, spre deplină satisfacție a Maiestății Sale care a adresat clogii meritate d-lor profesori și elevilor. În fine a vizitat parcul și capela școalei.

Seara la orele 9, Familia Regală, împreună cu Suitele, au mers la teatru, pentru a asista la o reprezentație de gală.

Desvălirea statuei lui Kogălniceanu

În ziua de 28 Octombrie s'a făcut desvălirea statuei lui Mihail Kogălniceanu.

Statua lui Kogălniceanu din Iași.

M. S. Regele, reținut de o ușoară indispoziție — fapt ce l-a oprit și dela serata de aseară dela teatrul național — nu poate lua parte. Deasemenea și M. S. Regina.

Sosesc însă Principele moștenitor Ferdinand cu fiul Său Carol.

Se începe serviciul divin de către I. P. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei Pimen, înconjurat de un numeros cler. Corul mitropolitan dă răspunsurile cuvenite.

La desvălirea statucii au rostit discursuri următorii domni: Rectorul dr. Gh. Bogdan; D. Grecianu, primarul Iași-or; C. C. Arion, ministrul instrucțiunii; A. D. Xenopol; Neculae Iorga; I. C. Brătianu, șeful partidului liberal, Căpitan Antoniu, veteran, Bârlad; I. C. Ifrem, delegatul studențimei, Iași; Gribonschi, student Cernăuți; Duma, în numele studenților macedoneni

Toate aceste cuvântări au arătat meritele marelui bărbat a cărui memorie se serbătorește. Spațiul nu ne permite a le reproduce. Ne credem însă datori a da aci o scurtă biografie a lui Kogălniceanu și un bun portret al lui de pe la 1877.

Născut în 1817, Kogălniceanu învătă mai întâiu în casa părintească și într'un pensionat francez din Iași. În 1834 plecă, cu fiii Domnitorului Mihail Sturdza, la Lunéville (Franța) și apoi la Berlin, unde făcū studii

M. Kogălniceanu.

serioase. Fiind încă la studii, scrise un articol despre *Limba și literatura română* într'o revistă germană și două lucrări istorice în limba franceză: despre *Țigani și Istoria Valahiei, Moldaviei și a Valahilor de peste Dunăre*. În 1838 se întoarse în țară, iar în 1840 întemeiă revista *Dacia literară și Arhiva Românească*. În 1843 fu numit profesor de istorie la Academia Mihăileană și deschise cursul său prin acea cuvântare care a rămas elasică. În acelaș an scoase împreună cu Ioan Ghica, V. Alecsandri și Costache Negruzzi revista *Propășirea*, care, ștergându-i-se de censură titlul, a rămas numai cu numele de *foaie științifică și literară*.

Luă parte la mișcarea din 1848, năbușită de Mihail Sturdza.

După aceea se ocupă de literatură; în 1852 apar cronicile Moldovei; în 1854 *Album istorico-literar*; în 1855, colaborează la *România literară*; dar îndată intră cu putere în mișcarea politică, redactând *Steaua Dunării* (1855—1859).

În propaganda pentru unirea țărilor, el joacă rol de căpetenie, ca jurnalist și ca deputat în divanul ad-hoc. Prin stăruințele lui, partida națională câpătă casarea primelor alegeri și adunarea unui nou divan trimis de o alegere nouă și partizan al unirii. Lucră apoi pentru unirea definitivă a țărilor sub Cuza.

România

Am un mare regret
de căm. constituția politică a
România și a recuzant într-un
după salar, și să se proclamat
prin care, în ^{partea} hotel la care au locit
partea jalele Partea, după
nostru Lujerani, și marele
partea a la Europa. Debut interna-
țional. Convenționale din 1859
cuprins 1858 nea îndată și
cu instituirea liberei și
beneficentă acțiune de adevărate
proprietăți și și asigură
prosperitatea noastră.
Și ca să se accese Românie

Un manuscris al lui Kogălniceanu

În timpul acestui Domnitor, el ca prim ministru, își legă numele de două mari acte: secularizarea averilor mănăstirești și împroprietărirea țăranilor.

Sub domnia principelui Carol, luă parte la toate actele principale ale vieții noastre politice; iar momentul cel mai însemnat din această

parte a activității sale este în vremea războiului din 1877—78 și în vremea congresului din Berlin, când fu numit ministru de externe și delegat al României împreună cu Ioan C. Brătianu. Amândoi se prezentară și susținură drepturile statului nostru în fața congresului.

Membru al Academiei din 1868, Kogălniceanu se ocupă cu studiul istoriei de câteori treburile țării îi dădeau răgaz și cu câteva luni înainte de a muri citi cu ocazia jubileului Academiei, o interesantă lucrare despre liberarea Țiganilor, improprietărirea țăranilor, și alte chestii la a căror rezolvare contribuise ca om politic. Muri în 1891.

Deschiderea cursurilor Uuiversitare. — Darul M. S. Regelui

În ziua de 29 Septemvrie 1911, s'a făcut cu mare solemnitate deschiderea cursurilor universitare ale anului 1911—1912.

Aula Universității cuprinde tot ce lașul intelectual are mai de vază, precum și pe d-nii miniștri Arion, Delavrancea,

Universitatea din Iași

Marghiloman și Nenițescu, precum și generalul von Gemingen.

Întreaga asistență e în veștmânt de ceremonie, căci astăzi, în al cincizecelea an al existenței sale, Universitatea ieșană își serbează solemnitatea deschiderii cursurilor.

Înainte de începerea cuvântărilor I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a oficial un serviciu divin; iar corul a intonat imnuri ocazionale.

D. dr. Bogdan începe prin a spune că corpul profesoral al Universității din Iași se simte mândru de prezența familiei regale la deschiderea cursurilor Universității.

Asigură că aici toți profesorii și studenții poartă cel mai necondiționat devotament familiei regale și exprimă mulțumiri pentru solitudinea ce Majestatea Sa o poartă instituțiilor noastre de cultură și în special Universității din Iași.

D. dr. Bogdan amintește de împrejurarea de acum câtra timp, când situația Universității din Iași era amenințată și spune că corpul profesoral ca și cel studentesc erau convingși că nimic rău nu se va întâmpla când M. S. Regele veghiază. Vorbește apoi de inimoasa atenție a M. S. Regelui pentru studenții români.

În tăcerea solemnă a sălei, Suveranul a vorbit cuvântarea următoare:

„Sunt viu mișcat, de sentimentele de dragoste și credință ce mi le reînouiți din partea universității Iașilor și care găsesc un adânc răsunset de recunoștință în inima mea.

„După vrednica sărbătorire a jubileului universității, în care s'a amintit trecutul, am dorit să viu din nou în mijlocul vostru la deschiderea cursurilor spre a ne îndreptă gândul împreună spre viitor și a vă arată desăvârșita mea încredere că roadele acestui înalt așezământ de cultură, care a primit acum o nouă sfințire, vor răspunde așteptărilor țarei.

„Aceste așteptări le cunoașteți: o muncă sârguitoare închinată binelui și aderării; păstrarea neștirbită a credinței strămoșești și ridicarea patriei prin forțele morale și intelectuale ce le veți dobândi aici.

„Jertfele însemnate ce le face Statul pentru voi, iubiți studenți, solitudinea și necurmatul meu interes pentru studiile voastre vă vor îndemna cu siguranță a vă arată vrednici de dragostea ce vă înconjoară.

Ca semn al acestui interes și un nou imbold la muncă, am hotărât, în amintirea acestei sărbători, a dărui 300 mii lei, a căror dobândă se va întrebuința de senatul universitar pentru tipărirea de teze și mai ales sprijinul studenților lipsiți de mijloace.

„Urez ca anul universitar care începe să ne-aducă dovada că nădejdea ce punem în voi e pe deplin întemeiată și că din cuvântările profesorilor ca din o sămânță bună aruncată într'un ogor mănos va răsări un rod îmbelșugat spre folosul vostru și al scumpei noastre țări“.

Cuvântarea M. S. Regelui a fost primită cu aplause și ovații cari au durat peste 20 minute.

D. dr. Riegler, vorbind în limba germană, aduce salutul entuziast din partea corpului profesoral pentru familia regală și princiară și pentru oaspeții Universităților străine.

D. profesor dr. Șocor, înainte de a intra în miezul lecțiunii de deschidere a cursurilor, exprimă entuziaste omagii Suveranului și familiei regale, în numele corpului profesoral și al studenților Universității.

Piața Unirii din Iași

Salută apoi pe oaspeții Universităților străine și după aceea tratează o chestie științifică, anume: *Inrăurirea ochilor asupra intelectului*.

Terminându-se solemnitatea deschiderii cursurilor universitare, M. S. Regele și întreaga familie princiară vizitează biblioteca, precum și toate laboratoriile Universității, rămânând încântați de bogățiile științifice aflate acolo.

La ora 1 s'a servit un banchet oferit de rectorul Universității d. dr. Bogdan, în onoarea delegaților universităților străine

Alte serbări. — Plecarea Suveranilor

În ziua de 30 Septembrie, la orele 11, s'a sărbătorit, cu multă solemnitate, punerea pietrei fundamentale la clădirea a numeroase chilii la mănăstirea Cetățuia.

La această solemnitate au participat Suveranii, întreaga familie princiară, reprezentanții Țarului și împăratului Frantz Iosef, d-nii miniștri Marghiloman, Arion și Delavrancea, reprezentanții mai multor Universități străine, înalții demnitari și un numeros cler.

MM. LL. Regele și Regina au fost primiți de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei. Numeroși episcopi, arhieri și săteni din împrejurimi au întâmpinat cu mult entuziasm pe Suverani.

După oficierea serviciului divin, Majestatea Sa a pus piatra fundamentală subscriind apoi, ca și toți cei prezenți, actul comemorativ.

După amiază, eră hotărâtă plecarea Suveranilor și a familiei regale.

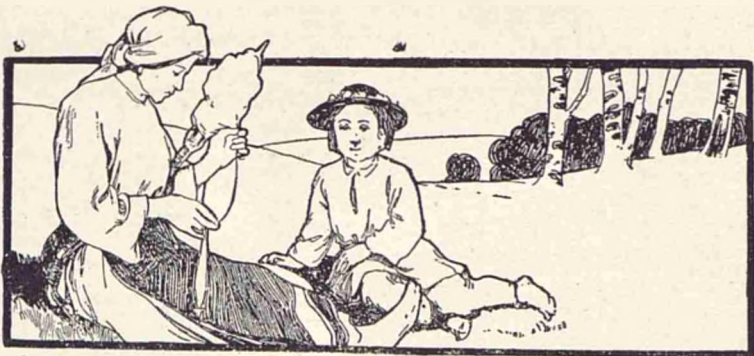
Încă dela ora 3 stradele pe unde urmează să treacă cortegiul regal sunt într'o vie mișcare. Mii de persoane, bătrâni, tineri și copii, din toate păturile sociale, se îndreptăză spre piața *Unirei*, stradela Gărei, Lăpușneanu și Carol.

La ora 4 d. a., piața *Unirei* e o masă compactă de oameni.

Terasa și scările otelului *Traian* sunt literalmente ocupate, iar ferestrele și balcoanele caselor sunt tixite.

Iată trăsurile regale. Lumea salută și aclamă pe iubiții noștri Suverani. La gară Suveranii și familia Regală își iau rămas bun dela toți cei ce se aflau de față și se urcă în vagoane.

O întâmplare dureroasă s'a petrecut în ziua din urmă a acestor serbări. Profesorul Agura ce reprezintă universitatea din Sofia, la serbările universității din Iași — el însuși fost student al acestei universități, azi la ora 3 și jum. a murit subit. Dânsul eră găsduit la directoarea școlii se cundare de fete „Oitea Doamna“.

POVEȘTEA ZAMBILEI

— Măi băeți, umblând voi pe pământ n'ați auzit în cutare loc de fata Zambila?

— Cum nu, răspunseră ei, am auzit acum un an.

— Să vă duceți s'o luați unu de nevestă, că scrie rău de dânsa în cartea vieței.

Pe semne fata să și rugă lui Dumnezeu s'o fe-rească de amaruri pe lume că s'a îndurat să n'o ia omul cel bețiv.

Și Prier și cu Florar și porniră schimbați în doi flăcăi de țară buni de însurat și tineri.

Fata, tocmai ghileă pânza la pârâu și eră așa pe când zăpada lăsa în urmă-i iarba verde și pământ jilav.

Și Prier, nebunul, vorbea celuia :

„Prieste și jupește“, grăi :

Măi, știi ce, noi să aburim pe fată cu duhul nostru, și cu cât se apropia, Prier svârleă o adiere de vânt rece și una caldă de stârnea colbul de pe drum, da Florar svârleă cu miros de flori de corn, de mălin, cireș, tei și salcâm, de zicea fata :

„De n'ar bate vântul ista afurisit, ce minune de vreme n'ar fi“.

Iar când flăcăii văzură pe fată, le sfârâiră inima.

„Bună ziua fetică, grăiră ei“.

— Da fata se uită și la unul și la altul și Florar îi plăcù și nu grăi decât atâta :

„Mulțumim unuia din d-voastră“.

Cei doi trecură mai încolo și se apucară la hartă.

„Măi, grăi Prier, ce vorbă o fi și asta: „Mulțumim unuia din voi“.

„Ia mi-a mulțumit mie, răspunse Florar.

— Ba, să-ți pui pofta în cui, răspunse Prier, că mie, da n'a vrut să spue, că erai tu.

— Ba mai bine ți-ai pune-o tu în cui, să resti la el Prier, că mie, căci chiar la mine s'a uitat și a mulțumit.

— Bine, zise Florar, hai la fată s'o întrebăm:

— Hai!

„Mă rog, întrebă Prier, mai îndrăzneț și mai neobrăzat, prietenul meu Florar zice că lui i-ai mulțumit la „buna ziua“ ce v'am dat și mie mi s'a părut că mie mi-ai zis.

Da fata ca să le cerce și mintea grăi:

Acela care mi-o ghici o cimilitură, aceluia i-am mulțumit.

„Scurtă groasă, und'te duci?“

— Neagră arsă ce mă'ntrebi?

Prierul zise, că-i: o țigancă cu fie-sa.

Dar Florar, răspunse:

Nu i-e Cofa și cu Ceaunul?

Așa e, răspunse fata, ție ți-am mulțumit și după tine merg.

Atunci Florar, nu mai svârli sumanul peste dânsa și când îl ridică, fata nu eră decât o floare cum ți-am spus, căruia îi zice „Zambila“. Și cum el colindă în fiecare primăvară pământul, i-a împrăștiat sămânța în lume odată cu povestea și ajungând și până la noi, oamenii au ținut-o minte, și bunică-ta mama-mea, mi-a spus-o mie, și eu ție, iar tu s'o spui la alții, că toate tainele pe lume se țin, da poveștile se spun și se învață, că ele îs singurele care se îndreaptă minții și lui Dumnezeu. *Eu, care țin minte tot ce-am auzit și tras în copilăria mea, n'am uitat nici povestea asta și iată că v'o spui s'o știți și care floare e Zambila și de unde pre-pune omul fără carte că i să trage numele.*

(Sfârșit).

Ion Dragoslav.

Starea agricolă a României la finele lunii Septembrie 1911 st. n.

Luna Septembrie a fost caracterizată în prima sa jumătate printr'un timp frumos, uscat și destul de cald; au urmat apoi două perioade de ploi în întreaga țară, dar mai mult în partea de jos și ca deosebire în cea de la vest, unde au fost foarte abundente și au produs în multe părți inundațiuni și stricăciuni. În urma acestor ploi timpul s'a răcorit mult pretutindeni; la munte, în părțile deluroase și în nordul țării către sfârșitul lunii s'au semnalat primele zile cu brumă.

Timpul cald, uscat și frumos din prima jumătate a lunii Septembrie 1911, a fost cât se poate de prielnic pentru coacerea desăvârșită a porumbului timpuriu și a strugurilor, deși lucrările pentru semănăturile de toamnă se făceau cu greu sau chiar se suspendaseră în multe părți.

Ploile ce au căzut în a doua jumătate a lunii pe cât de folositoare lucrărilor agricole și semănăturile de toamnă, pe atât au fost vătămătoare porumbului în general căci l-a umezit, dar mai ales porumbului târziu din regiunea dealurilor, din partea de sus a țării și chiar din unele părți din câmpie, unde, fiind încă verde și timpul ne mai putând a se încălzi prea mult, este temere că nu se va mai putea coace desăvârșit și va rămâne crud.

Porumbul semănat timpuriu și acel precoce s'a copt și a început a se culege în câmpia țării și chiar în cea de sus din a doua decadă, continuând și acum; el este bun pretutindeni. Prin unele părți s'a terminat de cules și s'au tăiat cocenii începându-se în locul lor arăturile de toamnă. Producțiunea porumbului este pretutindeni satisfăcătoare, chiar și a celor târzii; calitatea lor va varia însă după epoca maturității și după timpul ce el va mai avea până la cules. Bruma căzută în ultimile zile în nordul țării și în regiunea dealurilor a făcut rău la porumb, mai ales celui verde.

Sfeclele de zahar și cartofii au început a se desgroapă către sfârșitul lunii și chiar predă fabricilor; producțiunea lor este cât se poate de mulțumitoare.

Viile se culeg pretutindeni începându-se în ultima decadă; în podgoriile din câmpie și din vestul țării, unde a plouat prea mult, s'a produs stricăciuni strugurilor căci au crăpat; din această cauză a fost nevoie de a se culege înainte de timp. Producțiunea strugurilor este în general mică; sunt regiuni unde nu s'au făcut chiar de loc, viile fiind atacate de mană și de alte boale criptogamice.

Tutunul s'a terminat de recoltat pretutindeni, uscatul foilor se face însă cam greu din cauza timpului cam umez și rece. Fânetele artificiale semănate în urma rapiței sau grâului, au crescut mult sub influența ploilor din August și Septembrie; ele s'au cosit și strâns în această lună dând o bună producțiune de nutreț. Lucerna s'a cosit pe unele locuri a patra oară. Fânetele naturale au

dat otavă abundantă, iar miriștile și porumbiștile mult mohor și eostreiu. Pășunile, deși uscate la începutul acestei luni, după ploile căzute și zilele frumoase, au înverzit pretutindeni, câmpiile fiind în plină vegetațiune. Vitele găsesc pretutindeni hrană îndestulătoare pe câmpii și pășuni. În părțile cu ploi prea mari și abundente nutrețurile strânse în clăi, stoguri sau șire, au fost pătrunse de apă și s'au stricat în parte.

După ploile din a doua decadă, în întreaga țară au început să se facă cu activitate arături pentru rapița, grâu și orz de toamnă, pământul lucrându-se cu ușurință și semănăturile făcându-se în cele mai bune condițiuni. Timpul căldicel și prielnic ce a urmat a făcut ca cea mai mare parte a semăna turilor să răsară în condițiuni admirabile și să se desvolte repede.

Semănăturile făcute în lunile precedente sau la începutul acesteia s'au desvoltat mult și au început a înfrăți. Rapița a progresat mult, iar grâul în unile părți a început să fie ataeat de acelaș vierme ca și în anul trecut.

Frunzele arborilor, arbuștilor și pomilor roditori, se mențin încă: ele au început a se îngălbeni și a cădea în partea de sus și la munte unde au fost răceli mai simțitoare și brumă.

(Comunicat de Observatorul meteorologic din București).

INFORMAȚIUNI

Sâmbătă 22 Octomvrie, va apărea în capitală „Flacăra“, revistă literară, artistică și socială.

„Flacăra“, care va apărea odată pe săptămână, sub direcțiunea d-lui **C. Bănu**, profesor și fost deputat, se va bucura de colaborarea tuturor scriitorilor și artiștilor noștri de seamă.

Abonamentul anual: 6 lei; pentru preoții și învățătorii sătești: 5 lei. Numărul 10 bani în toată țara.

Redacția și Administrația în Str. Parfumului No. 3.

Recomandăm călduros cititorilor noștri această publicație, care va împlini un gol de mult simțit în mișcarea noastră culturală.

După cercetările făcute pe la marii proprietari și arendași din țară. Serviciul Statisticei Generale, evaluează în mod provizoriu producțiunea porumbului la aproximativ 43 milioane hectolitri sau 32½ milioane chintale metrice.

Suprafața semănată cu această cereală este de 2.085.167 hectare; iar producțiunea mijlocie la ha. se socotește la 20,7 hl.

În regiunea șesurilor Dunărei, precum și în județele din șesurile Siretului și Prutului, recolta porumbului a fost mai bună decât în restul țării.

Producțiunea este mai slabă în Dobrogea și în județele din Carpații Moldovei.

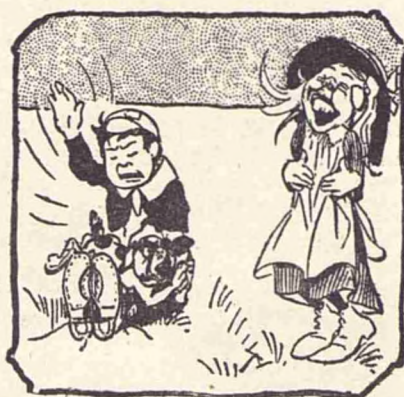
Dela 1906 încoace când s'a înregistrat cea mai mare producțiune de porumb și anume 46 milioane hectolitri, n'am mai avut o recoltă atât de bogată ca aceea din 1911.

PAGINA COPIILOR

DASCĂL DE CĂINI

Mă'ntorceam dela grădina zoologică și întâlnind pe verișoara Dina îi spun cum învață acolo pe cele mai selbatece fiare a face toate comediile.

«Arată-mi cu câinile tău. Invață-l să aducă piatra».

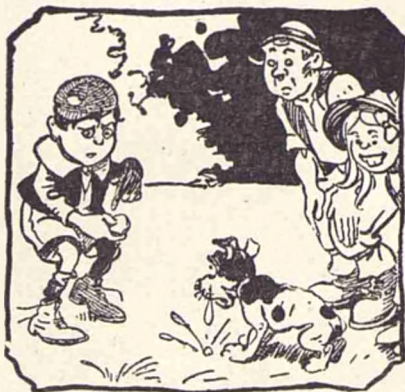
«Mai ales!» răspund eu, «cum să nu!». O arunc și strig: «Ad'o!». Cotarla, cât țineam piatra'n mână, se boldiă lacom la mine: credea că-i pâine pentru el. Când am aruncat'o, încordându-mi toate puterile, s'a supărat, s'a așezat jos și se holbă la mine, scoțind limba de un cot. Dina se ținea de burtă și râdea de se prăpădea.

«Așa, potae ticăloasă, stai tu!» fac eu, îl înșfac și-i dau o lecție de i-au mers petecile. Dina râdea de-i curgeau lacrimile șiroac.

Iau altă piatră, i-o aret potăei. Vine și unchiul, tata Dinei, să vadă isprava mea. Zvâr! Cotarla, ce Naiba i-a venit în cap? — zdup la mine și haț de deget! Așa a înțeles lecția. Unchiul și Dina riz, de le vine nebunie, nu alta!

Unchiul pleacă și începe a răni bălegarul din curte. Cotoiul casei, răsfățat, lucru mare, i se sue

pe umăr, toarce și-i face vânt cu coada pe la nas. Eu nu mă las de dascălie. Aret cotarlei pisica și fac: «Sss! Șo pe ea!».

Potaea de cuvânt: «Zvâc! să înhațe cotoiul. Dar nimereste la unchiul în turul pantalonilor și se înfige de nădejde. Cotoiul dă s'o zbughească, unchiul aruncă lopata! Incepe, nene, un val vârtej, de socoteai că s'au topit într'un ghem turbat: unchiul, cotoiul și câinele. Verișoara nu mai râde; eu trag cu bățul în grămadă să stric vraja!

Se potoaie vârtejul turbat; dar unchiul îmi dă și mie o lecție zdravănă, la fel cu cea de care se folosise așa de bine potaea mea.

Verișoara face morală cotarlei, care și face de lucru cu bucata din turul pantalonilor, pe care rămăsese stăpân!

N.

„STEUA”

Societatea „Steua” lucrează pentru întinderea învățării în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legitime, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române

În acest scop publică și o bibliotecă populară, din care au apărut până acum următoarele cărți la câte 20 bani:

No. 1. *Din Țara Basarabilor*, de G. Coșbuc — un rezumat al Istoriei noastre naționale, dela colonizarea Dacilor până la Războiul pentru neamul nostru din 1877—78.

No. 2. *Folosele învățării*, de P. Dulfu — o descriere a stării de azi a sâtenilor noștri în asemănare cu a celor din țările apusene și mijloacele de îndreptare.

No. 3. *Minunea vieții și cheia lumii*, de Th. D. Speranța — o povestire morală și instructivă.

No. 4. *Grădina de legume*, de Ioan Hășeganu — tratat de grădinărie.

No. 5. *Medicul poporului*, partea I, de Dr. I. Felix — povește practice de igienă.

No. 6. *Avem cu ce să ne mândrim*, de T. Dușescu-Dușu — spicuri din Istoria și Literatura națională, cu îndemnuri pentru săteni la învățatură.

No. 7. *Medicul poporului*, partea II, de Dr. I. Felix — povește pentru păstrarea sănătății.

No. 8. *Biserica Ortodoxă Română*, de I. Michălcescu și Victor Puiu — explicațiuni asupra slujbei bisericesti și a picturilor morale din Biserică.

No. 9. *Ștefan-cel-Mare*, de Alex. Lepădatu — povestire populară a faptelor și războaielor purtate de Marele Domn al Moldovei.

No. 10. *Ce se poate învășa dela un drum lung*, de Dr. I. Simionescu — povestiri însoțite de exemple din viața sâtenilor din țări străine, spre a folosi ca pilde țăranilor noștri.

No. 11. *Comoara Dorobanșului*, de Mihail Sadoveanu — pildă despre un om rău năvălit și stricat din cauza beției, care, în urma unor întâmplări, s'a îndreptat pe calea cea bună, devenind un gospodar de frunte în satul său.

No. 12. *La Răscruci*, de I. Slavici — povestire morală cu pilde cum trebuie să se poarte omul în societate și cum să iubească pe Dumnezeu.

No. 13. *Domnul Tudor din Vladimiri*, de N. Iorga — schiță biografică amănunțită despre Tudor Vladimirescu.

No. 14. *Pământul și Țara noastră*, de Aldem — o schiță geografică și economică a României.

No. 15. *Românii de peste Carpați*, de I. Russu Șirianu — studiu statistic.

No. 16. *Romanii și Dacii*, de Dr. I. Lupaș — povestire populară, despre luptele dintre Romani și Daci și despre obârșia și alcătuirea poporului românesc.

No. 17. *Satul Gribița*, de N. Rădulescu-Niger — povește despre agricultura și gospodăria sâtenilor.

No. 18. *Cum ne putem feri de boalele molipsitoare*, de Doctorul Urechlă — lămuriri și sfaturi folositoare și trebuitoare tuturor pentru buna îngrijire și păstrarea sănătății.

No. 19. *Superstițiunile păgubitoare ale poporului nostru*, de George Coșbuc.

No. 20. *Antim Ivireanul*, de N. Dobrescu — schiță despre viața acestui vlădică, care a fost unul din cei mai însemnați, de cari am avut parte în trecut.

No. 21. *Căntece voinicești și ostășești*, alese din colecțiile culese de d-nii învățători Rădulescu-Codin, St. Tușescu și S. T. Kirileanu.

No. 22. *Amintiri și schițe*, de Em. Gârleanu.

ACTIVITATEA SOCIALĂ

A
PREOȚILOR ȘI INVĂȚĂTORILOR

DIN MONOGRAFIA COMUNEI JORĂȘTI

(JUD. COVURLUIU).

IX

Instrucția

Nu se poate ști cine și când a înființat prima școală, sau, mai bine zis, adunătură de copii în jurul unui dascăl, care să învețe bucoavna sau scrisul cu degetul pe nisip. La începutul sutei a 19-a, pe la 1820, vine cu acest scop, în comuna noastră unul *Preotul Ioan*, din Mecetul Dobrogiei și care, deși era preot, totuși nu slujea la Biserică. Se vede că era vr'un preot român caterisit. Cine putea să afle dela el, că trăia retras? Poate nici nu era preot. Localul de școală era o casă tupită, pe jumătate în pământ, în locul unde astăzi este grădina d-lui K. Dodu. Ucenicii ai acestui dascăl sunt mai toți scriitorii cu slovă veche de astăzi, ca și o parte din cei ce au murit. După acesta vin — unul după altul sau mai mulți deodată — *Vasile I. Velichi*, *Vasile Kirilă* până la 1840. Tot pe acum trăește și *dascălul Dumitrache*, care scrie așa de bine că cu piciorul întrecea pe ceilalți; apoi *Gh. Pr. Șelaru*, care a trăit până în 1908 și dela care am strâns și despre ceilalți, și *Gh.*

Pr. Strat, amândoi dascăli la biserică. În puține sate va fi fost un mai bun tipicar și cântăreț ca acest dascăl Șelaru, pe care-i urmează, ca dascăl la copii, un bătrân: *Ertimie*, adus de oameni din altă parte. După 1850 este ca dascăl unul *Ghiță Vasiliu*, care nu eră vestit numai prin tinereța lui, ci și prin bătăile pe care le aplică cu sânge rece. Bătea așa de tare și de rău „la falangă“, încât mulți „ucenici“ l-au părăsit. După el vine un neamț *Ferdinand*, care conduce școala până la 1862, când se pune capăt școlaii particulare cu bucoavna ei cu tot.

În 1866 vine un normalist *D. Rozoleanu*, absolvent al școlaii vasiliane din Iași, care însă nu putea pronunța bine românește, își atrage ura sătenilor, cari încep prin a-l reclama și sfârșesc prin izgonirea lui. După el vine *Preotul Gh. Savin*, absolvent al seminarului din Socola, care o conduce în 1867—68.

În 1869 se înființează și o școală de fete, care-și avea sedi într'o casă, proprietatea comunei, care arzând în 1879, școala de fete se desființează rămânând școală mixtă. Printre învățătoare amintim pe d-șoarele: *Marghioala...*, *Sultana...*, *Maria...*, *Ana Albert și Smaranda Melinte*, despre care știm, din statele aflate în arhiva școlaii, că eră de 19 ani, nemăritată, n'avea decât cursul primar și eră subvenționată cu 600 lei anual. N'a stat decât un an. Eră numită prin concurs.

Școala publică este înființată de stat și funcționează, la început, cu 9 elevi. În 1868 vine seminaristul *Grigore Gurău*, ce rămâne ca învățător titular, până în 1875, când este transferat la școala din Frumușița. Din anul 1869 se poate urmări mai bine mersul școlaii, pentru că începe să se înjghebe arhiva.

În primii ani, numărul școlarilor eră foarte mic. Din o adresă — din 7 Mai 1875 — se vede că nu urmează la școală decât 10—15 elevi zilnic, iar în ziua expedierii adresei „au fost dimineața patru elevi — în : ate clasele — iar după amiază nici unul“. O altă adresă — din 31 Iulie 1877 — descrie localul: „bagdadia căzută, păreții și ferestrele dărâmate“. După mai multe adrese se mută școala în localul Primăriei, care eră, însă, neîndestulător: „mic și întunecos“. Trebuința unui local de școală se simte încă din anul 1891. Pentru ultima dată, școala mai face o permutare în casele d-lu *Palade Munteanu*, învățător, care-și închiriază salonul pentru școală, în schimbul sumei de 300 lei anual. Școala aici avea multe neajunsuri: eră prea departe pentru mulțimea cea mare a copiilor, ș. a. Vine anul 1904. Prin Primărie se cere facerea localului de Primărie, iar oamenii, în frunte cu tată-meu, *D. Dodu*,

a., cer facerea școalei. Eră timpul când prefectul de pe atunci, d. Atanasiu, eră în toiul activității sale îndreptate spre zidirea de școli și în urma unor lungi anchetări, care au dat loc la multe dușmăanii, se aprobă facerea școalei. Insuși prefectul vine în persoană spre a alege locul de școală. După multe tocmeli se ajunge la concluzia de a se cumpără un loc în mijlocul satului și anume casa și ograda d-lui Coste Șelaru, care vinde pentru suma de 1.200 lei o suprafață de 1213 m. p. Suma aceasta a fost strânsă prin lista de subscripție în fruntea căreia subserie județul 200 lei.

La punerea temeliei a fost față d. inspector V. P. Tulbure, care împreună cu noi cei de față, a subscris documentul, după ce s'au ținut cuvântări de către: Preotul Gh. Savin și C. Beldie, de învățătorul P. Munteanu, încheindu-se cu câteva cuvinte rostite de d. Tulbure.

Lucrările școalei s'au executat după planul Cassei Școalelor sub conducerea serviciului tehnic județian. Temelia din beton și piatră, iar pereții din cărămidă.

În Octomvrie 1904 școala se sfințește în fața d-lui Prefect. Dar numai pe jumătate, salonul dinspre Sud, căci celalt salon s'a făcut în vara anului acesta.

Tot pe ziua de 1 Octomvrie 1904 se înființează și al 2-lea post, pentru care se închiriază casa d-lui K. C. Dodu cu 180 lei anual.

Școala din Jorăști a fost ea *centru școlar* până la 1901 și pentru cele 2 cătunc, dela 1901 scapă de Lunca, iar dela 1907 scapă și de Zărnești.

Chiar de când s'a început activitatea extra școlară, d. P. Munteanu alcătuește împreună cu preoții *școli de adulți*, care cu timpul au dat bune rezultate și putea să dea și mai bune. De asemenea a funcționat o *biblioteca școlară*, iar pe timpul învățătorului Novac și *corul bisericesc* la care le strădănuise și Savin.

Ca învățători ai școalei publice însemnăm pe: 1) *D. Rozoleanu* (1866), 2) *Pr. Gh. Savin* (1867—68), 3) *Gr. Gurău* (1868—1875), în timpul căruia. spune o hârtie oficială „n'a ieșit din școală niciun elev și nici n'a trecut din clasa a treia“, 4) *Petru Tufescu* (mai târziu *Preotul*), numit învățător de gradul al 2-lea, în baza articolului 241 din legea Instrucției Publice, pe ziua de 5 Februrie 1874. Eră absolvent de Seminar. În timpul său școala se organizează. Funcționează până în ziua de 23 August 1876, când vine:

5) *Palade Munteanu*. Născut în penultima zi a anului 1855

din Dumitru și Maria. Termină cu deosebit succes Școala Normală „Vasile Lupu” din Iași, la 1876, când și este numit învățător la Lupești, Covurlui, iar după un an se transferă la Jorăști. Din anul 1877 și până la 1 Aprilie 1907, când iese la pensie, d. Munteanu a fost cheagul înaintării culturale din Jorăști. Direct sau indirect, și lui se datoresc: *școala de adulți, Banca populară, Magazinul de consum, Biblioteca școlară și cantina școlară*, precum și o mare sumă de elevi care au pus începutul în metoda cum aspră a d-sale, iar astăzi sunt profesori, licențiați, doctoranzi, învățători, preoți, meseriași, etc., și care-și amintesc cu drag de cel ce le-a pus buchea în mână.

6) *Gav. Novac*, este cel ce-l urmează până la începutul anului școlar 1907—8, când vine:

7) *C. Grigoriu*. Născut la Adam, Tutova, în anul 1884 luna August 22. Face școala primară în Bârlad, unde absolvște și școala normală în anul 1905. Înainte de a-și face stagiul militar a fost învățător în com. Drăgotești-Romanați. Interesat întru a-și vedea elevii ca și pe sine, muncește mult în acest scop și adesea cu mult succes. În Aprilie anul acesta a căpătat definitivatul și deci dorul de muncă i se va mări.

În timpul cât am fost împreună colegi, 1907—9 — am organizat multe serbări și am ținut împreună cursuri de adulți, coruri școlare și altele care au adus mult folos sătenilor.

Pe ziua de 1 Octombrie 1904 s'a înființat și postul al 2-lea, a căruia salon de clasă a servit o casă închiriată a d-lui K. Dodu.

Primul învățător a fost. d. *Gavrilă Novac*, născut în Rădeștii-Tutovei, unde și învață clasele primare, iar pe cele normale le absolvște cu real succes la școala normală din Galați. Pe ziua de 1 Noembrie, urmând a se elibera din armată, postul a fost suplinit de:

2) *Nicolae G. Savin*, care a fost unul din cei mai simpatici absolvenți ai Seminarului din Iași, și care în scurtul timp cât nemiloasa boală l-a îngăduit să poată fi învățător în Jorăști a biruit multe greutăți și a putut să înființeze un cor bisericesc pe care nu l-a auzit cântând, dar pe care l-a continuat cu mult succes urmașul său, d. Novac. Cu blândețea pe care i-o dăduse Dumnezeu și și-o cultivase singur, d. Novac își căpătă destul de multe simpatii, care erau o mică răsplată morală a muncii sale. Pe ziua de 1 Aprilie 1907 când d. Munteanu iese la pensie, d. Novac primește dirigenția și în locul său este numită:

3) *D-ra Julieta Gheorghiu*, absolventă a școlii profesionale din Galați. Servise ca maestră dela 1 Aprilie 1906 până la aceeași dată a anului următor, când rămâne ca suplitoare a postului al 2-lea.

Pe ziua de 1 Iulie d. Novac este transferat la Vârlezi și în locul său vine: 4) *D-ra Lucreția Angheluță*, suplinită de: 5) *D-ra L. Iliescu*. Pe ziua de 1 Septembrie 1907 titulara trecând în învățământul urban se numește ca suplitor: 6) *Subsemnatul*, autorul acestor rânduri, care-l suplinește până la aceeași dată 1909, când hirotonisindu-se, urmează ca suplitoare la acest post: 7) *D-ra Anica Rașcanu*, și în sfârșit: 8) *I. Necula*, născut în com. Berești, la 1883. Absolvește școala normală din Bârlad, și este transferat la Jorăști pe ziua de 1 Septembrie 1910.

Numărul neștiutorilor de carte nu este mare. Și dorul de cultură a lor se cunoaște la școlile de adulți, serbările școlare și cercurile culturale la care se duc cu mare dragoste și în mare număr.

Cât de mult ar trebui să folosească sătenii norocul că încă sunt acolo oameni de inimă care ar lucra cu drag pentru înființarea unei Case de cetire. Am, însă, nădejdea că totul se va face!

Preotul I. C. Beldie
Fârțanești-Covurlui.

MUZEE ȘI EXPOZIȚII ÎN BUCUREȘTI

Muzeul Simu — Deschis publicului Duminicile și Joile dela 11 ore a. m. până la 3 p. m.

Ateneul român (vizitarea localurilor și colecțiilor sale). — Deschis în fiecare zi, 9—12 dim. 2—4 d. a. Taxa de intrare 50 bani.

Muzeul etnografic și de artă națională (Monetăria Statului, șoseaua Kiseleff). — Deschis Joia și în zilele de sărbătoare dela orele 10 dim. până la 5 d. a.

Muzeul de antichități (Universitate). — Deschis Marți, Joi, Sâmbătă și Duminică dela 10—1.

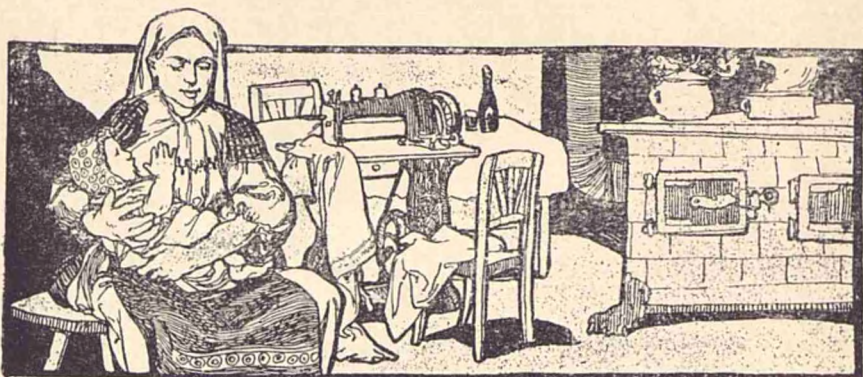
Muzeul zoologic (șoseaua Kiseleff). — Deschis Duminică și sărbătorile dela 10 dim.—4 d. a., și Joia dela 1 a. m.—3 d. a.

Muzeul de lcoane (Casa Bisericeii). — Deschis Joia, dela 3—5.

„Arta” (Strada Lascar Catargiu, 17). — Expoziție permanentă de pictură, sculptură și atelier artistic de fotografiat.

Biblioteca Academiei Române. — Pentru cărți tipărite, este deschisă dela 8 dimineața până la 6 seara; pentru manuscrite și documente, dela 8—12 și dela 1—6.

Muzeul Aman (Strada Rosetti). — Deschis Joia dela 2—4 p. m.

Raportul asupra expoziției de țesături naționale înreg. la No. 24.728/2/9/911,
ce s'a deschis la Cassa Școalelor dela 4—22 Maiu 1911 ¹⁾

13) 38,50 m. pânză din inișor și borangic p. cămăși în 2 ițe, m. a lei	3,—
14) 53,50 m. pânză din inișor și borangic p. cămăși în 2 ițe, m. a lei	2,50
15) 4 bucăți galoane în 5 ițe, bucata lei	4,—
16) 5 » » » » » » » » »	2,50
Valoarea ștofelor expuse a fost în sumă de lei	1.472,75
Vânzările au fost în valoare de lei	1.171,75

III. — Atelierul din Brebu (Prahova) înființat la 10 Octomvrie 1910, de către d. Ioan Morărescu, locuitor din comună. Funcționează cu 3 răsboae și este condus de către soția și ficele acestuia.

Dela acest atelier s'a expus:

1) 3 bucăți prosoape în 5 ițe din bumbac, bucata a lei	3,—
2) 4 1/2 m. pânză în 5 ițe pentru șervete m. a lei	1,80
3) 12 » » » 2 ițe din bumbac mătăsică, m. a lei	2,50
4) 24 m. pânză în 2 ițe inișor pentru cămăși m. a lei	1,50
5) 38 » » » 5 » lână pentru mobilă » »	3,50
6) 28 » » » inișor cu borangic » »	3,20
7) 25 » » în 4 ițe borangic p. haine » »	6,50
8) 9 » » » 2 » » » bluze » »	3,20
Valoarea obiectelor expuse a fost în sumă de lei	495,—
S'a vândut » »	301,10

IV. — Atelierul din Olănești (Vâlcea) înființat la 17 Noemvrie 1910, de către d. Bădescu proprietar și condus de d-șoara

¹⁾ Vezi No. 1.

Tâmpeanu învățătoare. Funcționează cu 6 răsboaie pentru pânză și 1 pentru covoare. Fetele și femeile vin cu mult drag să lucreze și sunt foarte mulțumite de câștigul ce-l au lucrând la acest atelier.

Dela acest atelier s'au expus:

1) 9 $\frac{1}{2}$ m. pânză p. haine din inișor în 4 ițe, m. a lei	2,—
2) 29 » » » cămăși » » 2 » » »	2,—
3) 14 $\frac{1}{2}$ » » » batist borangic » » » » »	2,80
4) 27 » » » bluze bleu . . . » » » » »	3,50
5) 29 » » » » roz . . . » » » » »	3,80
6) 13 » » » șorturi galbene » » » » »	2,—
7) 54 » » » rochii negru-cu alb » » » » »	1,40
8) 24 » » » cuverturi roșii » » » » »	1,60
9) 72 » » » fețe de masă . » » » » »	1,40
10) 40 » » » șervete . . . » » » » »	1,60
11) 32 » » » simplă de cămăși » » » » »	0,80
12) 2 cămăși de lână, bucată » » » » »	16,—

Valoarea obiectelor expuse a fost în sumă de lei 858,80

S'au vândut » » » » » 597,90

V. — Atelierul din Buftea (Ilfov) înființat la 4 Fevruarie 1911, este proprietatea doamnei Simionescu din localitate și condus de d-sa. Funcționează cu 8 răsboaie din lipsa de local.

Dela acest atelier s'a expus:

1) 23 m. pânză p. rochiile din inișor cu borangic în 4 ițe, m. a lei	6,50
2) 66 m. pânză p. rochi din inișor cu borangic în 2 ițe, m. a lei	3,50
3) 63 m. pânză p. cămăși din inișor cu borangic în 2 ițe m. a lei	3,20
4) 5 $\frac{1}{2}$ m. pânză p. bluze din ață simplă în 2 ițe, m. a lei	2,50
5) 49 m. pânză p. rochiile borangic m. a lei . . .	3,80
6) 6 $\frac{1}{2}$ » » » bluze a lei	3,50
7) 17 » » » » »	2,50
8) 13 » » » șervete de bucatărie, m. a lei	0,80

Valoarea obiectelor dela acest atelier au fost în sumă de lei 858,80

S'au vândut în sumă de lei 678,—

VI. — Atelierul de covoare din Rucăr (Muscel) al Ministerului Instrucțiunii, funcționează în mod regulat dela 10 Fevruarie 1911. Are maestră specială de covoare. Acest atelier este bine organizat în toate privințele. Urmează elevele cursului primar asistate de învățătoarele lor.

Dela acest atelier s'au expus:

2 covoare în valoare de lei 85 cari s'au vândut.

Pe lângă aceste ateliere au mai expus:

I. — Școala primară din comuna Catăloi (Tulcea) lucrări

executate de d-na Cornățeanu învățătoare cu elevele și adultele. D-sa posedă un răsboiu procurat prin Cassa Școalelor.

S'a expus:

1) 3 pungi de mână a lei	10,50
2) 3 pernuțe mici a lei	11,—
3) 2 m. pânză de bluză a lei	8,—
4) 1 față de masă cu 6 șervețele a lei	6,40
5) 5 bucăți croșetături a lei	12,—
6) 3 șorturi de pânză a lei	13,50
7) 3 rochițe de copii a lei	17,45
8) 8 cămăși de noapte a lei	58,95
9) 4 bucăți perdele a lei	24,80
10) 2 bucăți transparente a lei	15,—

Toate aceste obiecte au fost din pânză simplă lucrate cu cusături naționale.

Valoarea lor a fost de lei 197,60

S'au vândut în sumă de lei 172,80

II. — Școala primară din Stolnici (Argeș) a expus lucrări executate de eleve și maestră. Școala este inezestrată cu un răsboiu de către Prefectură prin intervenirea Cassei Școalelor.

S'au expus:

1) 7 ¹ / ₂ m. pânză cu ajur din borangic, m. a lei	5,—
2) 5 șorturi cu cusături naționale a lei	25,—
3) 1 pungă de mână a lei	10,—
4) 4 rochițe cu cusături naționale a lei	40,—

Valoarea acestor obiecte a fost de lei 162,50

S'au vândut în sumă de lei 70,—

III. — Monahia Hagi Velicu, care a fost ajutată de Cassa Școalelor cu răsboiu și mașină de filat, a expus:

1) 5 m. pânză din ață și păr de cămilă, m. a lei	5,50
2) 4 m. borangic în 4 ițe, m. a lei	5,50
3) 2 m.	4,80
4) 5 m.	4,50

Au fost obiecte în valoare de lei 83,70

S'au vândut în sumă de lei 49,50

IV. — Preoteasa Dumitra Dobrescu din Leordeni (Muscel) care se ocupă cu țesături la răsboae românești a expus:

1) 2 perne alese cu fir în răsboiu 22,—

2) 6,75 m. pânză p. haine din borangic, m. a lei 8,50

Aceste obiecte cari s'au și vândut au făcut lei 79,40

V. — S. Mircea, B-dul Viitorul 16, Buzău, au expus pânzeturi în valoare de lei 191,—

A expus și 4 bluze brodate, al căror preț nefiind convenabil, n-au figurat.

S'au vândut lucruri de lei 59,95

Valoarea totală a obiectelor ce au figurat la această expoziție au fost de lei 5.006,35

Vânzările au fost 3.453,55

Puținul din obiecte ce au rămas nevândute se datorește

faptului că au fost lucrate de femei din propria lor inițiativă. Au aglomerat pe un singur obiect multe lucrări, astfel că și prețul eră mai mare și necesitatea lui nu se simțea așa ca să se fi putut vinde cu ușurință.

În schimb însă s'au primit numeroase comenzi, cari s'au distribuit pe la ateliere și cari întrec cu mult prisosul de obiecte nevândute.

Țin să mai arăt că obiectele expuse, nu au fost toate ce atelierele au produs dela înflințarea lor (ținându-se seama că atelierele primesc comenzi particulare) ci s'au expus numai acele lucruri, ce au crezut că vor fi bine primite de publicul bucureștean.

Obiectele expuse au fost admirate și bine primite de distinși vizitatori și cunscători în ale artei naționale. Ca vizitatori au fost pe lângă d-nii Miniștri de Instrucțiune și Industrie, de toate școalele profesionale de fete împreună cu profesoarele, de studente și studenți, de d-nele și d-nii Bianu, Fălcoeanu, Râmniceanu, Olănescu, Filiti, Istrati, Sachelarie, Adelsberg, Anast. Sima, Scarlat Arion, P. Arion, d-ra M. Arion, Eremia, Racoviceanu, Basarabescu, Manolescu, Râmniceanu, Cristescu, Popovici Lupa, Ilariu, Aguleti, Cantuniari, Deșliu, Pastia, Boearollu, Vernescu, Mihăescu, Elefterescu, d. Djuvara fost Ministru și încă un însemnat număr de persoane, cari au admirat și au făcut multe cumpărături.

Z. Georgescu.

Serbarea sfârșitului de an școlar din com. Drajna de Sus

Serbarea sfârșitului de an școlar a avut loc în ziua de sf. apostoli Petru și Pavel, după cum, «s'a pomenit» de toți locuitorii satului, cari odinioară priviau cu multă mulțumire coroanele de flori puse pe capul premianților și obiectele școlărești ce se împărțeau fiecărui elev.

Disdedimineață, în sat domnește un șgomot ușor produs de glasurile școlariilor, cari deșteptându-se odată cu revărsatul zorilor se îndeamnă prin strigăte ascuțite către locașul de școală din mijlocul satului. Din loc, în loc, pe soseaua ce se pierde în zările depărtării și pe la încrucișările ulițelor se zăresc cete de băeți și fete îmbrăcați cu îngrijire și înaintând repede prin praf cu buchețele de flori în mână.

În curte, mulțimea de elevi adunați formează un frumos tablou colorat de minunate și plăcute porturi naționale. Colo mai multe fetițe cu părul bălaiu și atârnat peste umeri sunt îmbrăcate — așa după cum le-a spus d-șoara învățătoare — cu cămăși cusute cu «roșu» și cu fote negre țesute în rășboiul mamei lor; dincolo un grup numeros de elevi poartă pălării

de paie, cămăși albe ca zăpada, ițari și opinci; pe pajiștea de lângă uluci sunt adunați băieții. Pe fețele acestor copii nevinovați și plini de voiciune se poate citi bucuria și mulțumirea sufletească zărită numai la sfârșitul unui an de școală.

Ușile școlii sunt deschise de o parte și de alta, iar la porți se află drapelele tricolore — simboluri ce sunt menite a redeșteptă în sufletele oricărui român sentimente vrednice de poporul ce alcătuim.

La ora 1/2 p. m. tinerii și bătrânii satului, adunați în cete, pornesc pe urma copiilor și se strâng la școală. Unii mai de vreme, alții mai târziu, s'au strâns, și, cu toții se arată foarte mulțumiți că pot sărbători, așa cum se cuvine, ziua eșirii la pensie a vrednicului apostol, care timp de treizeci de ani s'a ilustrat printr'o muncă rodnică și desinteresată.

Sala școlii e populată de atâta lume că abia poți să te strecuri printre rânduri; pereții sunt împodobiți cu tablouri înconjurate de ghirlandele florilor de câmp și grădină, iar locul din fața băncilor e ocupat de scena reprezentațiilor, ce pare măreață prin frumoasele covoare și scoarțe, cari o decorează în mod artistic.

Serbarea se deschide cu «Imnul Regal» cor pe trei voci, cântat de elevii școlii cu o exactitate surprinzătoare.

Câteva clipe de tăcere, un șgomot ușor de așezare pe bănci, și apoi, privirile se îndreptară înainte către locul ocupat de tânărul învățător, de unde pornesc cuvintele răs-picate și pline de viață, cari caracterizează activitatea eminentului dascăl pensionar.

Momente înălțătoare și vrednice de o amintire scumpă li se prezintă sătenilor adunați, prin desfășurarea luminată a cuvântării, Toți urmăresc cu multă atențiune graiul care le povestește faptele d-lui Bazilescu, din zilele celor treizeci de ani, și, cei mai bătrâni, adânciți cu gândul în negura timpurilor, par'că văd trecându-le pe sub ochi: «vechile locașuri de școli cu geamuri de hârtie, numărul de douăzeci al sătenilor cunoscători de litere cirilice», ziua când învățătorul pensionar «vine în mijlocul sătenilor cu multe cunoștințe, cu multă pricepere și dragoste de-a răspândi la toți lumină», și băieții din satele vecine, cari urmau cursurile școlii din com. Drajna de Sus, «atrași de vestea unei bune instrucțiuni, ce se revărsă asupra lor ca o binefacere cerească».

Absolvenții acestei școli se simt mult înduioșați, când li se reamintesc zilele petrecute odinioară în acest locaș, unde d. Bazilescu, stând în mijlocul lor și explicându-le în toată limpeziciunea graiului frumoasele lecțiuni din carte, «simția că li se coboră în suflet acele cuvinte duioase și pă-trunzătoare, cu cari d-sa presără șirul povestirilor, și, de multe ori robiți de farmecul acestei dulce reverii, ar fi vrut să nu se mai termine zilele de clasă».

Sătenii își reamintesc cu multă mulțumire de faptul că în anul 1901 d. Bazilescu, «fiind adânc îndurerat de soarta micilor copilași, lipsiți de un local propriu de școală, se aruncă într'o luptă uriașă, îndemnând cu glasul tunător al sfatului și cu mari sacrificii materiale, ca să se clădească, ceea ce nu se văzuse în aceste părți, chiar pe locul dăruit de d-sa».

Fapta menită a încoronă întinsa-i activitate și în care se poate vedea manifestarea dorinței ce a avut-o, de a înlesni greutățile traiului sătesc, este înființarea băncei populare, despre care s'a spus că, «prin înțeleapta conducere și marele progres ce l-a făcut, i s'a întins renumele până în cele mai depărtate colțuri ale țării».

Terminarea cuvântării fu acoperită cu zeci de strigăte, «să trăească» pornite din piepturile acelei mulțimi, ca o izbucnire puternică a sentimentelor ce predomină sufletele celor ce se găesc în locașul de lumină.

Pe catedră se ridică acum d. Bazilescu.

D-sa cu cuvinte rari și pătrunzătoare, care te mișcă până la lacrimi, aduce vii mulțumiri d-lor învățători, sătenilor și tinerimii școlare; — apoi, afirmându-și, cu un ton plin de convingere și demn de un adevărat părinte al școlai, mulțumirea sufletească, ne spune, că «se simte fericit în aceste momente, când vede călcând pe terenul unde a muncit — timp de treizeci de ani, fără întreruperi, pentru luminarea fiilor acestui sat, — unde a veghiat ca o sentinelă neadermită și conștientă de misiunea sa, — asupra sentimentelor, virtuților și caracterului moral, ce trebuie să predomine sufletele vâstarelor tinere, — unde a lucrat până la sacrificii pentru binele locuitorilor din comună, — un coleg, un elev al d-sale care, posedând vocațiune pentru lucrarea educativă, e hotărât a duce departe tot ce s'a început...»

Sfârșind răspunsul, rândurile mulțimei ridică aceleași manifestațiuni pline de o adevărată iubire.

Elevii școlai, reprezentați printr'unul din gloata lor, își mărturisesc recunoștința și nețărmaritul devotament ce vor păstră iubitului părinte, care i-a luminat, i-a însuflețit și i-a înzestrat cu cele mai prețioase calități.

Înălțându-și inimile mai presu de orice așteptare, prin oferirea unui frumos coșuleț cu flori, — suvenirul scump al sentimentelor — chipurile lor voioase și strălucitoare de fericire își revarsă bucuria în entuziasmul cu care începe continuarea programei, plină de tot felul de producțiuni bine alese și bine executate.

Piesa de teatru «*Aparența înșală*» reprezentată de elevele clasei a V-a, precum și corurile pe două voci: *Vântuleț de primăvară*, *Rodica*, *La fântână*, *Dor de sat*, *Cântă cucu*, *Marș de primăvară* și *Ucenicul* au arătat îndestul pregătirile micilor școlari.

La ora 6 p. m., sfârșindu-se serbarea, m'am despărțit cu impresia că mi s'a înfățișat un colț de lume binecuvântat de munca unui apostol, vrednic de a se impune ca model.

Idraj.

Reparația bisericii din Telega

Ni se trimite spre publicare următorul proces-verbal, căruia îi dăm loc în revista noastră:

Proces-verbal

Astăzi 25 Septemvrie anul 1911.

Subsemnații membri ai comitetului ales de întreaga enorie a Bisericii parohiale Sf-ții Voivozi din com. Telega, jud. Prahova și împuterniciți prin procesele-verbale dela 2, 9 și 16 Maiu 1910, a stăruii pentru strângerea din popor a sumei necesare pentru reparațiunea complectă a acoperișului bisericii — iar suma strânsă prin listele de subscripție deschise de noi și încredințate, una Părintelui paroh I. Zineulescu, alta d-lui Costache R. Goșu și alta d-lui Gheorghe R. Mărăcine, să se încredințeze Părintelui paroh, care a fost ales casier al comitetului și prin mâna Sf. Sale să se facă orice plată — și lucrarea începând chiar din vara anului 1910, în urma aprobării Inaltei chiriarchii prin ord. Onor. Protoerii de Prahova No. 844 din 26 Iulie 1910, iar astăzi fiind terminată;

În urma convocării făcute de Părintele I. Zineulescu, ne-am întrunit la orele 3 p. m. în locașul Sf. Bisericii, unde am asistat la un Te-Deum de mulțumire oficiat de Părintele paroh și am ascultat cu tot interesul cuvântarea — dare de seamă — făcută de sfinția sa, prin care a explicat în amănunțime întreaga operație relativă la reparația de care este vorba; în urmă am procedat la încheierea socotelilor și verificând listele de subscripție, am constatat:

1.	Cu lista încredințată Părintelui Zineulescu s'a încasat lei	1.468,30
2.	" " " d-lui Costache R. Goșu " "	847,—
3.	" " " d-lui Gheorghe R. Mărăcine " "	309,50
	Total . . .	<u>2.624,80</u>

Constatăm deci la încasări în total suma de lei două mii șase sute două zeci și patru bani 80%, care s'a încredințat Părintelui casier I. Zineulescu.

S'a încasat deci suma de lei 2.624,80%.

Verificând apoi cheltuelile efectuate și justificate prin compturi în regulă, constatăm că s'a cheltuit suma de lei două mii opt sute opt zeci și șase bani 70%, adică lei 2.886,70%.

Intrecând deci suma dela încasări cu lei două sute șase zeci și unu bani 90%, adică lei 261,90%.

Care s'a împlinit, după declarația Părintelui I. Zineulescu, din beneficiul balului dat în folosul Bisericii noastre în seara de 5 Decemvrie 1910.

Recapitulând, avem:

Incasări	lei 2.624,80
Cheltueli	„ 2.886,70
Deficit	„ 261,90

Dăm deci descărcare Părintelui paroh Sachelarie I. Zinculescu de suma de lei 2.624,80⁰/₀ ce i-a fost încredințată.

Tot eu această ocaziune mai constatăm, că tot la această reparațiune s'a mai întrebuințat:

1. Tablă Wolf Netter dăruită de d. T. Mocanu în valoare de lei 150,—	
2. Crucea aurită dela Turla Bis. dăruită tot de d. T. Mocanu „	80,10
3. Un m. c. scânduri dăruit de d. Nae L. Moldoveanu . „	30,56
4. „ „ „ „ „ d. Costache R. Goșu . . „	30,56
5. „ „ „ „ „ d. Nae Bucătaru „	30,56
6. „ „ „ „ „ d. Gheorghe Grig. David „	30,56
7. „ „ „ „ „ d. Const. Bizineche . . „	60,—
Total	412,28

Care adăogându-se la suma de mai sus de cheltueli de lei 2.886,70, face în total lei 3.298,98⁰/₀.

Constatăm deci că a costat refacerea întregului acoperiș al Bisericii Sf. Voivozi, suma de lei trei mii două sute nouăzeci și opt bani 98⁰/₀.

Iar noi, de azi, considerăm comitetul descompus întrucât ne-am împlinit sarcina ce ni s'a dat de frații noștri săteni, enoriași ai bisericii Sf. Voivozi, din Telega și conduși de păstorul nostru sufletese părintele I. Zinculescu.

Pentru care subscrim mai jos în deplină mulțumire sufletească, aducând laude Bunului Dumnezeu că ne-a învrednicit a săvârși o astfel de frumoasă faptă și-L rugăm să ne ajute, și pe viitor să ne facă parte de izbânde la fel cu aceia de care azi ni se umple sufletul de bucurie.

Sachelarie I. Zinculescu, parohul bisericii; Ioan N. Chițu, Costache Gk. Copilu, Ioniță I. R. Mărăcine, Petre Iorga, Pavel Apostol, Ion A. Bilașcu, Gh. C. Ilie, Scarlat Cojocar, Costantin Bucătaru, Bunicu I. Turcu, I. Tălăngescu, primar; Tănase Mocanu, epitrop; Costache R. Goșu, Nae Bucătaru, Nae L. Moldoveanu, Gheorghe G. David, Alecu Ionescu, Gheorghe I. Cercel, Grigore Nedelcu.

C R O N I C A

Cercuri culturale

Duminică 25 Septembrie 1911 a avut loc la școala din comuna Pielea-Teleorman, întrunirea cercului cultural „Pielea“.

De dimineață elevii au fost conduși la biserică de învățătorii cercului, apoi a început ședința intimă în care:

1. D-l Grigore Anghelescu, a predat cu divizia I, lecția practică Orientarea, lecție pe care membrii cercului au recunoscut-o de „metodică și foarte naturală“.

2. D-l Constantin G. Ioan, a dezvoltat subiectul „Memoria. Principalele caractere și aplicațiunile pedagogice cari decurg“. Subiectul a fost cât se poate de complet.

Ședința publică a început la ora 2 p. m. în fața unui public care numără peste 200 bărbați, plus femei, fete și băieți. D-l Constantin G. Ioan, învățătorul școalei a vorbit despre subiectul: „Părinții, copiii și învățătorul; Necesitatea unei acțiuni comune între școala și familie“.

D-l Grigore Anghelescu, învă. Storbăneasa a vorbit despre „Pază în timpul epidemiilor“. Printre conferințe s'au recitat de elevii școalei dialogurile: Regele și Țara; și De ce facem armată. Apoi poeziile: Cusururile, Dolca și Mama Radului, educativa baladă populară, de P. Dulfu.

S'au cântat: Românașul, Azi e Serbare, Stejarul și Bravi Copii ai României.

Ședința s'a terminat la ora 5, când d-l învățător local aduce sătenilor mulțumiri pentru plăcerea ce au avut de a veni la școală. — Venim bucuroși d-le învățător pentru că numai dela d-voastră auzim și noi câteceva bun, a zis un sătean.

Lumea a plecat mulțumită.

Și aici ea și aiurea, să notăm că femeile nu-s obișnuite cu aceste adunări.

Constantin G. Ioan

Președintele Cercului Pielea

MULTUMIRI

Mai jos iscălitul, aduc respectoase și vii mulțumiri d-lor: **I. G. Babeș**, Azuga (Prahova), care ne-a înapoiat lista de subscripție No. 6 pentru mărirea fondului Cassei de sfat și cetire din Călimăneasa (jud. Tecuci) cu suma de 48 lei; idem **Toma E. Alexandrescu**, listele de subscripție No. 1, 3 și 5 cu suma de 30 lei.

Mulțumesc din suflet și călduros **P. S. S. Arhiereul Sofronie Craioveanu**, care a dăruit bibliotecii „Cassei de sfat și cetire“ 12 cărți și 2 hărți; **P. C. S. Arhimandrit Iuliu Scriban**, directorul Seminarului Central din București, 4 exemplare; **P. C. S. Părintelui Const. Morariu** (Pătrăuț-Bucovina), 1 ex.; **I. N. Papadopol**, inginer inspector general, 40 ex.; **Locot-colonel S. Leonte** și **d-na Angelina S. Leonte**, 4 ex.; **N. Stoleriu**, învăț. Baia (Suceava), 19 ex.; **Simion T. Kirileanu**, învăț. și folclorist, 8 ex.; **M. Lupescu**, direct. orf. Agricol „Principele Ferdinand“, 4 ex.; **Irimia T. Mihai** (Tecuci), 6 ex.; **Iulian Cucu**, direct. rev. „Adm. publică“, 5 ex.; **Traian G. Stoenescu**, avocat București, 3 ex.; **Rond, P. Crețulescu**, Ploești, 3 ex.; **Costică Pretorian**, Galbeni (Tecuci), 3 ex.; **Preot. V. Botez**, Galbeni (Tecuci), 2 ex.; **Gh. Pecină**, 2 ex.; **D. C. Patron** (Tecuci), 2 ex.; **C. D. Andreescu**, 2 ex.; **Ion N. Țimiraș**, avocat, București, 1 ex. și 10 numere din revista „Reforma alimentară“ pe 1910—11; **Narły** (Tecuci), 1 ex.; **C. Filipescu**, controlor agronom, București, 2 ex. și **D. I. Fărcășanu**, agronom, Zorleni, 1 ex.

Mulțumesc de asemenea **Onor. Tipografii și direcției revistei „Neamul Românesc“**, Onor. redacții a revistei „Vremea-Nouă“; **Onor. redacții a ziarului „Dobrogea-Nouă“**, Constanța; **Onor. direcții a revistei „Domnia Legilor“**, R.-Vâlcea, cum și **Onor. direcțiuni a foilor „Gralul Neamului“**, Bălțești-Prahova și „**Prietenului poporului“**, Priboeni (Muscel).

Persoanele cari doresc să mai dăruiască cărți bune și folositoare, scrise potrivit înțelegerii și învățăturii sătenilor, le pot trimite pe adresa de mai la vale.

Incheiu, socotind vrednic de laudă, aducând la cunoștința onor. publicului cititor pe cinstiții dăruitori și buni români, cari ajutară după putere, la luminarea minții țaranului nostru.

Toma E. Alexandrescu

învăț. și secr. Cassei de sfat și cetire Călimăneasa,
com. V. Rea, Tecuci.

Casa de cetire „**Gheorghe Lazăr**“ din T. Măgurele, se simte foarte onorată și mulțumește d-lor **Nicolae Iorga** și **Petru Gârboviceanu**, pentru că i-au făcut daruri de cărți folositoare.

Înainte și după

INTREBUINȚAREA

CREMEI și PUDREI „FLORA“

Capilogen „Flora“ (apă de păr) sticla mare lei 3,25, mică 2,50.—Pastă de dinți „Bucol“ lei 1.—Apă de gură „Bucol“ lei 1,50.—Lapte de crin „Flora“ pentru înfrumusețarea tenului lei 2.—Săpun de lapte de crin „Flora“ lei 1,25. La nemulțumire se restituie imediat costul.

DE VÂNZARE LA DROGUERII ȘI FARMACII

Se caută depozitari în comunele rurale; a se adresa la depozitarul general L. Lindenberg, București, Str. Lipscani No. 51.

Un obraz curat și frumos

se obține prin întrebuințarea cremei și pudrei „FLORA“ preparate de Al. Iteanu, farmacist, furnizor al Curții Regale. Pudra „Flora“ fără bismut, mărește efectele uimitoroare ale cremei „Flora“ Crema lei 1,50—Pudra „Flora“ lei 2,—Săpun „Flora“ lei 1,25.—Pomadă de păr „Flora“ nelătrăcută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului, lei 2,50, borcan: mai mic lei 1,75

22-52

Frumusețea este Podoaba Omenirii

DORITI să aveți un TEN ALB și FRUMOS?

Întrebuințați numai: CREMA, SAPUNUL și PUDRA ORIENTALA de ORȘOVA. ale farmacistului Ignatz Freyler

Recunoscute ca cele mai igienice preparate fără substanțe vătămătoare cari fac să dispară

Pete, Pistruc, Coșuleț și Crăpături de Vânt conservând obrazul până la starea cea mai înalată Este o ad vârată COMOARĂ pentru SEXUL FRUMOS, se vinde cu:

Lei 1,20 Borc. de Cremă Orient. ; Lei 1,50 Săpunul Oriental și Lei 2 Cutia Pudră Orient. Se adă de vânzare în București la toate Drogheriile, Farmaciile și Princp. magazine.

Brăila: D-ra Albertina Poljak, Clubul Comercial.
Bărlad: Leon M. Finchelmann
Baou: S. Kellmann.
Corabia: Gr. Petrino, Marin R. Ilescu, D-tru C. Petrovici, Nicolae Marinescu.
Constanța: L. et I. Lascaridis.
Calafat: Ioșef Rendek.
Caraman: Stănescu et Arghirescu, G. Popescu.
Căldraru: Frații Iarchy, V. R. Hararescu, G.G. Munteanu.
Cernavodă: Mag. „La Turanica“

Galova: S. Lazăr Benvenisti, C. R. Ilescu, droguerie, A. M. Berger, Emanuel David, S. Benvenisti, Ioan N. Boeru, Ed. Kouteschweiler, Frații Paraschivescu.
Dorohol: M. L. Schulimsohn
Focșani: S. Cohn, Frații Rosner.
Găldan: Gh. Nastasescu.
Galați: Toma Aburel, C. Teodorovici.
Giurgiu: S. A. Finți.
Huși: M. Brochmann.
Iasi: Frații Braun, Str. Ștefan cel mare 53.

Pitești: Nae Popescu.
Ploiești: I. Năstăsescu, librar. Farmacia V. Livovschii.
P.-Neamț: S. Stambler.
Roslari: G. T. Mavrodineanu.
R.-Vâlcea: Gr. Petrino.
Slatina: Badea Florescu.
Slobozia: Nicolae I. Deleanu.
Târgov. Barbu Călinescu.
T. Măgurele: Frații G. Lucațos, A. Cologan.
Tg.-Jiu: Ilie Șerbu, Benjamin Penchas.
Tg.-Oana: Elias Michelson

La T.-Severin numai la magazinele Ioșef Frisch

20-26

ATELIERELE SOCEC & Co., BUCUREȘTI